

SIBENSKI LIST

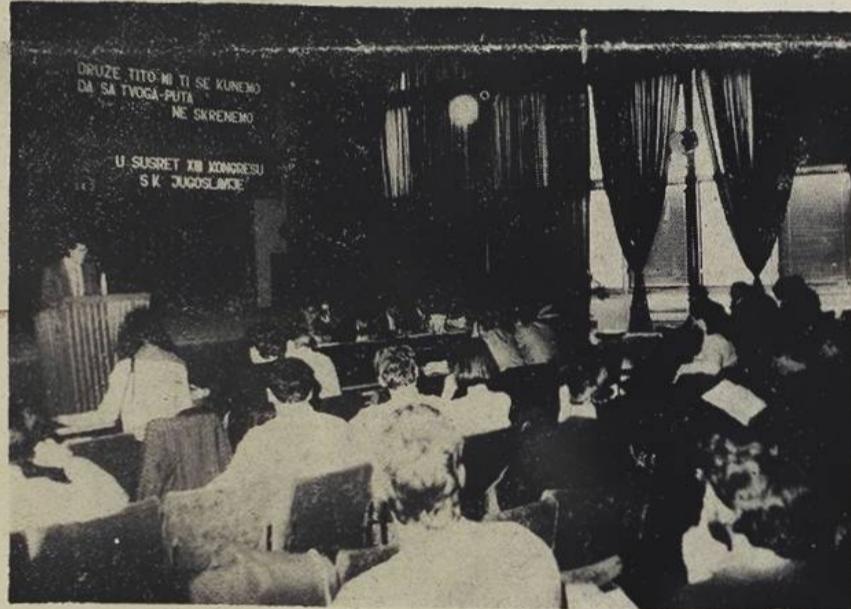
BIBLIOTEKA "JURAJ
ŠILIGOVIĆ"
59000 SIBENIK

GLASILO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE SIBENIK

GOD. XXV.
BROJ 1180

IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Sibenik, 5. travnja 1986.

CIJENA
40 DIN

(Snimio: V. Polić)

IZBORNA KONFERENCIJA SSZH SIBENIK

MLADI NISU PREKOBROJNI

Proteklih su dana, na godišnjem izbornom sastanku, mladi šibenske komune razglašali o svom radu u proteklom razdoblju i, među ostalim, konstatali da je »želja« mogla biti još plodonosnija. Mladi su se posebice iskazali u dobrovoljnem radu, podosta je učinjeno i na ideološko-političkom uzdržanju (Omladinsku političku školu, primjerice, uspješno je okončalo oko dvije stotine mlađeša i djevojaka), intenzivno se suradivalo na međunarodnom planu itd. Međutim, izborna je skupština pokazala da mlade najviše »žulja« problem (ne)zapošljavanja, jer kako je poznato, od ukupnog broja Sibenčana koji čekaju radnu knjižicu oko osamdeset posto je mlađih. Uz još mnogo raspravljenih aktualnih tema, mladi su izabrali i novo rukovodstvo. U Predsjedništvu se nalaze: Jelena Nić, Damir Čvrljak, Dragomir Kitanović, Florijan Paić, Bojana Mandić, Ljiljana Skodić, Andelko Silov, Petar Štrunje, Damir Suban, Živana Skroza, Srećko Ujević, Dragomir Vranić i Duška Sokola, za predsjednika Predsjedništva odabrana je Anita Bara, diplomirani ekonomist u šibenskom Medicinskom centru, a za sekretara Miroslav Kursar, mehanikar u Tvornici elektroda i ferolegura.

U žarištu

Slušam glas jedan noćni

Najteže je mrtvima. Oni su nemoćni da se ljuče, nemaju priliku da udare po stolu, bivši su za održavanje linije za koju su se basili i (izborili) na svim postajama naše, jugoslavenske partizanske kalvarije. Da su tu, među nama, pitanje je kako bi se snašli i da li bi bili zadovoljni s načinom kako se njeguje i unapređuje njihova baština, jer iako nisu krenuli kad je trebalo krenuti da bi se obaštinili — dali su mnogima (gladnjima, prevarenima, kundačenima, prazvanim, omaločavanim) priliku da budu ljudi u sustavu ljudskosti. Rekosmo — sad ih više nema. Umjesto njih nadošle su nove generacije, život žive ljudi koji — pretežno i u glavnini — ne poznaju nedaće karadardevskih žandarskih bajuneta, niti rez kama antišnih ortaka, pa ni poslijerotma udrikrampaška drugovanja i ushićenja. Možda je, s jedne strane, i bolje što je tako. Ali: da li je slatkarječica zahvalnost (i povremeno prisjećanje) dostatna za poštovanje bivših (i onih koji još traju, dokako) jurisnika, ljudi što su mitraljaska gnijezda umirivali vlastitim prsim da bi se, počesto i bez ikakvog priznanja, prometnuli u Povijest. Slušam glas jedan noćni i sve mi se čini da to nešto iz daljine (a blizina bi trebala to biti) kazuje kako se vremena i mogu mijenjati, ali ne mogu uvjerenja i ciljevi za koje se zna — i koji su i kakvi su. O tome bi, zasigurno, trebalo mnoga više razmišljati u ovim danima kad nam ne ide kako bi trebalo da se kreće, jer jednom utvrđeni orientiri ne smiju u srazu s materijalnim probicima prestati biti busolama bez kojih se selja prema čorsokaku. Mnoge će se, u to treba vjerovati, stvari ikristalizirati i na narednim partizanskim kongresima, jer ti skupovi i jesu najprijetnija mjesta za prisjećanja na one koji su nam svojim pačenjima i jednim životom donijeli slobodu, socijalizam i samoupravljanje. A da tada učinimo svi koliko možemo da mrtvima bude lakin. Jer, kao što pjesnik kaže, ti grabovi nisu rabe, već izvori novih snaga.

D. BEĆIR

Senzacije

REPATICA NA OBZORJU

(Stranica 6.)

Zanimanja koja
umiru

KOVA SAN I PIVA

(Stranica 5.)

Sport

SPORTSKI UČITELJI

(Stranica 8.)

TEME I DILEME

Koga nema bez njega se i može

(Stranica 2.)

Predsjedništvo OK SSRNH Šibenik

Istaknuti kandidati za članove Izvršnog vijeća

Predsjedništvo OK SSRNH
dalо je pozitivno mošlje-
nje da se kao kandidat za
predsjednika Izvršnog vi-
jeća Općinske skupštine ist-
akne Roko Gracin ekono-
mist u SOUR-u industrije
aluminija »Boris Kidrič«.
Istodobno podržana je kan-
didatura Zorana Restovića,
sekretara Općinskog se-
kretarijata za inspekcijske

poslove za funkciju potpo-
predsjednika općinske vla-
de Dužnost člana Izvršnog
vijeća po funkciji, kako se
predlaže, trebali bi obav-
ljati Miloš Radulović (kao
budući predsjednik Komite-
ta za privredu), Sime Vla-
bov (sekretar Sekretarijata
za narodnu obranu), An-
te Bujas (sekretar SUP-a).
(Stranica 2.)

Privreda

Građevinarima se loše piše

(Stranica 3.)

Feljton

Suđenje posljednjem dalmatinskom hajduku

(Stranica 10.)

Na dnevnom redu

Više sredstava za njegovanje duha socijalističke revolucije

Premda je i dosad u toj skripti dosla učinjeno, samo-upravni sporazum o izdvajaju i udruživanju sredstava za njegovanje duha socijalističke revolucije i njenih lekovina koji je upravo ovih dana ponuden na ocjenjivanje i prihvatanje povećkom broju stanova, organizacija i smanjopravnih asocijacija dobar je zalet za buduće akcije. Novcem što će namakne lako — a predviđa se do 1990. godine sakopiti pozamalna svota — unaprijed će se izdavačka djelatnost potestti više brige za spomenike revolucije i niz drugih hvala vrijednih i primjerena akcija i manifestacija.

Program što je ponuden na uvid (a radi se o Izv. orijentacijskom planu) naznačava da će se, u suradnji s Muzejom grada Šibenika (uz ulog od milijun dinara) objedanili kronologija događaja iz NOR-a na Šibenskom području od 1941. do 1945. godine, već se radi na monografiji posjeta Josipa Broza Tita Šibeniku (taj posao preuzeo je kustos Muzeja prof. Tome Pavićić), bit će tiskano drugo dopunjeno izdanje veoma dobre edicije "Spomenici revolucije". S oko 1.200.000 dinara pomoći će se Muzej grada Šibenika da bi primjereni zaštito povijesne arhive i drugu građu itd.

U niz drugih programa utvorenih poslova sredstvima što se sakupe do 1990. godine sudjeloval će se na uređenju spomen-područja "Vodičke Kozare", financirali rekonstrukcija poslojećih spomenika i spomen-obilježja narodnooslobodilačke borbe itd. Nema dvojbe da program zaslužuje podršku bez imalo zaštite, jer će, među ostalim, pridonijeti da se Širi, razvija i veliča duh socijalističke revolucije i njenih lekovina kao neiscrpna vrela za odgoj mladih narasnjava. Na realizaciji pojedinih ulomaka zasigurno će se zdušno naći ne samo nadležni forumi i odbori, već u prvom redu bivši borci i znanstveni radnici od kojih se očekuje da valjano, s marksističkih polazišta valoriziraju brojna događanja iz NOR-a Šibenskog kraja.

O. R.

Predsjedništvo OK SSRNH Šibenik

Istaknuti kandidati za članove Izvršnog vijeća

(Nostavak sa 1. stranice)

Ksenija Slavica (budući sekretar za finansije), Vanja Brajković (budući predsjednik Komiteta za zdravstvo), Ljiljana Uzunović (predsjednik Komiteta za odgoj, obrazovanje, kulturu, fizičku i tehničku kulturu), Gojislav Kraljević (predsjednik Komiteta za komunalne i građevinske poslove) i Mirko Cvitan (kao budući sekretar Sekretarijata za inspekcijske poslove).

U novi saziv Općinske vlade trebala bi ući i četiri volontera — Čedo Bljelić zaposlen u Službi društvenog knjigovodstva, Josip Zanze iz "Autoremonia" Vodice, Željko Deković zaposlen u RO -Ugostiteljstvo- SOUR-a "Šibenka" i Eugen Slojnić iz Medicinskog centra.

Treba napomenuti da kandidat za drugog potpredsjednika vijeća još uvijek nije istaknut.

O TOME SE GOVORI

Neujednačene dnevnice

Dnevnice rastu. Ali raču i troškovi života, a vrijednost dinara ima stalnu tendenciju pada. To nekoliko može biti i objašnjenje (dapače sasvim dovoljno) za izmjenu dosadašnjih dnevnic za službena putovanja. One su se donedavna (u većini radnih organizacija još nisu izmijenjene) krećale u rasponu od 2500 do 3500 dinara (ovisno o tomu da li se posjeduje račun za noćenje ili ne). Danas, kako kaže zakon, one mogu biti od 5.137 do 8.670 dinara, no tu gornju granicu mogu eventualno dosegnuti tek oni "bogati".

Općinski komitet SKH odlučio se za dnevnice od 3000 dinara bez noćenja, 6000 s noćenjem i 1000 dinara na području općine. Ovaj primjer nisu sljedile u cijelosti i ostale društveno-političke organizacije. Tako se Predsjedništvo Općinskog sindikalnog vijeća i Predsjedništvo OK SSRNH opredjeljuje za dnevnicu u visini od 3500 dinara bez računa za noćenje a 6000 dinara s računom, dok je pažnja na području općine 1000 dinara. Skupština općine Izjasma se također za raspon od 3500 do 6000 dinara, ali je pažnja na području općine u iznosu od 1750 dinara.

Tako je to, kad se nejedinstveno ponašamo u svemu što bismo bili jednaki u dnevnicama. Svima nam nikada nije bilo isto, tomu se ne treba ni ubuduće nadati. Bit će zacijelo i dalje onih što će mirne savjesti (a uz podešku zakona) dijeliti maksimalne dnevnice, ali i onih što će vlastitim (privatnim) novcem finansirati službena putovanja u korist radne organizacije. Slijedom toga valja očekivati

da će neki rado i često odlaziti na službena putovanja (pa i kad nije narođeno opravданo) a oni drugi će radije oslajati "kod kuće" preferirajući pismenu ili telefonsku komunikaciju s poslovnim suradnicima.

Sjednica Općinskog komiteta SKH Šibenik

Hoće člana CK SKJ

Sva četiri Šibenska kandidata za CK SKJ (Lidvina Mandić, Simo Dobrota, Sime Berović i Slobodan Klisović) dobila su "zeleno svjetlo" od međuočajnog parlijskog rukovodstva, ali je mjesto na listi bilo samo za dvoje (Lidvina Mandić i Simo Dobrota). To je onerazpoložljivo. Općinski komitet SKH u Šibeniku, ali na sjednici u nedjeljak taj parlijski forum nije inzistiran na kandidaturi preostale dvije, računajući da će i izborom polovice predlože-

nih Šibenska organizacija SK bili dovoljno zastupljena u republičkom Centralnom komitetu.

Prihodnju je proceduru uspješno prošao i Šibenski kandidat (Zdravko Petković, predsjednik OK SKH) za CK SKJ, ali se nije našao na listi kandidata SKH ya najviši organ SKJ. S obzirom na to da Šibenski komunista, Izuzev Nikole Sekulića Bunka, koji je, usput rečeno, a to se čulo na zadnjoj sjednici Komiteta, iz drugih sredina i s odgovornih funkcija

Teme i dileme

Koga nema bez njega se i može

Razmišljanja gotovo svake općine da se prilikom izbora valja na bilo koji način (ali doista u doslovnom smislu) izboriti za što veću prisutnost (u delegatskom smislu) u republičkim i saveznim organima, delegatskim i parlijskim tijelima, treba ponajprije uvažiti a potom i razumjeti. Poslovice život formuliра, pa stoga bez sumnje treba nalaziti analogiju i u onoj staroj izreci "Tko bliže djevojci lenu i djevojka". Mnogi su tu mislili (opravdano) slijedili i u ovim izborima pa su hitro, ozbiljno i pravodobno istakli brojne kandidature iz svojih kredina koji bi ih u narednom četverogodišnjem razdoblju trebali zastupati, za interesu svoje sredine se izboriti, svojim prisustvom i riječju dotičnu općinu afirmirati.

Šibencani su se ovaj put teško odlučivali gdje da svoje najbolje kadrove predlažu. Za općinske ili one više organe. Dogodilo se na kraju (ili neposredno prije kraja) da će naša komuna imati tek pokojeg predstavnika (uvjetom kazano) na višim razinama. Svoje nezadovoljstvo prisustvom u republičkim i saveznim organima izrazila su gotovo sva predsjedništva društveno-političkih organizacija, a posebice je žutljiva rasprava o toj temi vodena na sjednici Predsjedništva OK SSRNH i Općinskog komiteta SKH Šibenik svog predstavnika u Centralnom komitetu SKJ. Šibenik svog predstavnika u Centralnom komitetu SKJ nije imao ni jednom od rata. U procesu kandidiranja članova za CK SKJ istaknut je Zdravko Petković kao kandidat OK SKH Šibenik, no nije uvršten na listu. Šibencani sada protestiraju, te dajući podršku listi predlažu da se na nju ipak uvrsti i njihov kandidat.

Piše: D. Blažević

S druge strane u saborska vijeća predlažemo, među ostalim i kandidata s kojim ozbiljno i prioritetsko računamo za najviše funkcije u općini, a dogodi li se da baš on bude izabran u Sabor, Šibenski će udržati rad u tom republičkom tijelu biti zastupljen tek s jednim delegatom. Sami očigledno ne mislimo dovoljno brzo i djelotvorno, a drugi pak misle da je Šibencana i previše kako u Republici lako i na saveznoj razini. Jest, ako se Šibencanin može biti po funkciji, ali nipošto ako se kani podrazumijevati življjenje u toj komuni. Mnogi su Šibencani (po rođenju) na značajnim društveno-političkim i drugim funkcijama u višim organima, no ovaj su grad po odavno napustili, i posve razumljivo za njegove probleme i uspjehe znaju tek po čuvenju a no i po neposrednom doživljaju. Mogu li se oni i poslije dvadeset i više godina izbjegnja iz Šibentika smatrati Šibenskim predstavnicima u organima i tijelima u kojima sjede? I do kada ćemo računati s njima kao s "načim ljudima" koji su tu upravo zato da se bore za Interese i potrebe ove općine. Nije li ipak Šibencanin ponajprije onaj koji svoj dohodak ostvaruje u ovjoj općini i koji njenu sudsibu svakodnevno djeđi.

Bio biran u CK SKJ, nitko nikada nije bio član CK SKJ. Komitet nije odustao od predloženog kandidata. To će, bez sumnje, zadati slosto glavobolje i posta višim parlijskim rukovodstvima, s obzirom na proceduru, ali to nije ni loše kad se zna da je predloženi kandidat (Zdravko Petković) za CK SKJ u dočar provedenim parlijskim izborima na području općine bio među "najpopularnijim" s listu, barem sudeći po broju dobivenih glasova.

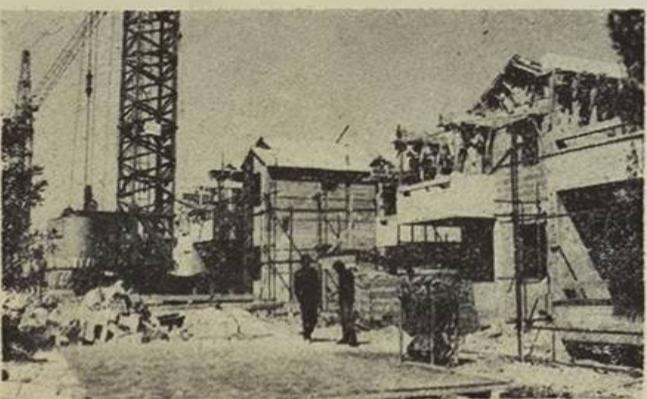
RO »Prižba«

Može li proraditi ekonomija?

Ove godine na »Prižboju« se ekonomiji planira proizvesti 38.800 kilograma salate, 55.000 kilograma rajčica, 8.000 kg krastavaca, 20.000 kg kupusa i 3.750 kg blitve. Hoće li to biti moguće kad se zna da je lani na istoj ekonomiji ubrano tek tisuću i petsto kilograma salate, 11 tisuća kilograma rajčica, dvije i pol tisuće kilograma krastavaca, dvije tisuće i 200 kilograma krumpira i svega 313 kilograma kapule? Ukupan prihod s ove ekonomije donio je lani »Prižbi« tek miliun i pol tisuća dinara. Ovogodišnji bi prihod trebao iznositi gotovo 374 milijuna dinara!

S obzirom na stanje kakvo je trenutno u ovoj radnoj organizaciji (i na nepokriveni gubitak od dvadesetak milijuna dinara) u to je teško povjerovati. U Analizi poslovanja za prošlu i projekciju plana za ovu godinu predlaže se da ekonomija uđe u sastav neke organizacije koja već ima povrtlarsku proizvodnju. To bi značilo konačno odvajanje od »Prižbe« koja bi se konstituirala kao RO za proizvodnju mesa, peradi i konzumnih jaja, te nakon toga udružila u »Sibenku«.

J. P.

Okom kamere

Turisti na gradilištu

Iako su prvi gosti u »Solarisu« stigli još prije mjesec dana u naselju i u hotelima se i dalje gradi i uređuje. Tako autokamp, u kojem ljeti boravi gotovo pedeset posto svih »Solarisovih« posjetilaca, dobiva novo naselje »Soline« (na slici) sa 180 glavnih i 80 pomoćnih ležaja. Radove izvodi zagrebačka »Industrogradnja«, a rok za dovršenje je 20. svibnja. Do sada nije bilo znatnijih narušavanja termina i očekuje se da bi prve turiste »Soline« moglo primiti već 1. lipnja. Bit će to uglavnom strani gosti koji će dnevni smještaj u dvokrevetnim, odnosno trokrevetnim apartmanima plaćati 98 i 128 DM.

— Očekujemo jako dobar sezonu — rekao nam je Andro Martinović direktor autokampa. Nikada se do sada nije dogodilo da turisti dolu u ožujku, a upravo sada imamo nekoliko kampista. Inače, objekt se službeno otvara 1. svibnja svake godine.

Nakon kampa obišli smo i hotel »Ivan« u kojem je ovog tjedna bilo oko 320 gostiju. Nažalost, nismo mogli snimiti novouređeni aperitiv bar iz jednostavnog razloga što još nije dovršen, iako je trebao biti. Uz taj aperitiv-bar »Ivan« je dobio novi ogradni zid s terasama za čeliri prizemne sobe, novi spoj sa paviljonom S, klima uređaje u restoranu itd.

J. P.

RO »Kamenar«

Građevinarima se loše piše

Izuzetno nepovoljna situacija u investicijskoj izgradnji posebno gradnji cesta i infrastrukture, odrazila se nepovoljno i na poslovanje Šibenskog »Kamenara«. Ova, slobodno se može reći, minijaturna radna organizacija sa 240 zaposlenih, nije imala gubitaka, ali je poslovala na granici rentabiliteta. Istina, ukupni je prihod u prošloj godini bio 360 milijuna dinara i za 84 posto nadmašio onaj iz prethodne godine, ali su zato i materijalni troškovi enormno porasli. Ostvareni dohodak iznosio je oko 178 milijuna dinara i bio je za 60 posto veći, dok je čistti dohodak iznosio 140 milijuna dinara.

Za ovu je godinu planiran prihod od 550 milijuna dinara. No za sada je ugovorenog radova u vrijednosti od samo 50 do 60 milijuna dinara, a otrlike isto toliko je pred ugovaranjem. To je posao za samo dva do tri mjeseca. Do sada je »Kamenar« redovito održavao lokalne ceste što mu je donosilo jednu desetinu ukupnog prihoda — lani 35 milijuna dinara. Brigu o lokalnim cestama preuzeo je od ove godine Poduzeće za ceste Sibenik pa je tako taj izvor prihoda otpao.

S druge strane održavanje gradskih ulica financirao je SIZ za komunalnu djelatnost, a radove je također izvodio »Kamenar«. Već prošle godine SIZ za tu namjenu nije mogao odvojiti više od 4 milijuna i 200 tisuća dinara dok za ovu godinu neće biti više od 5 milijuna. Da su ta sredstva više nego minimalna ne treba ni govoriti. Dosta rada u »Kamenar« gubi i zbog sve češće prakse da se glavnom izvođaču povjere svi radovi na nekom gradilištu pa tako i oni završni oko uređenja okoliša. Tako »Kamenar« dolazi u situaciju da mora te poslove ugovarati ne sa investitorom nego izvođačem, iako bi po društvenom dogovoru trebalo biti obratno.

Inače, »Kamenatovi« radnici trenutno rade u Varaždinskoj ulici te uređuju odvojak od Ulice Borisa Kidriča koji ide uz OS »Maršal Tito« do prvog nebodera. Bit će još nekih manjih radova na kanalizaciji na Baldekinu, a dobili su i izvođenje donjeg stroja ceste Sibenik — Perković. Problem je u tome što izgradnju te ceste finansira Fond za razvoj nedovoljno razvijenih dijelova općine. To znači da sredstva pristižu tek po završetku radova (iduće godine) pa je potrebno naći kreditora.

Pitanje kreditora presudno je za »Kamenar« i u pogledu poslova u cijelom »paketu« cesta na području Piramatovaca, Ladevaca, Rribitskih Mostina i Krkovića. Kao potencijalni izvođači uz »Kamenar« se pojavljuju Poduzeće za ceste Sibenik i Poduzeće za ceste Split, te »Hidroelektro« i splitski »Konstruktör«. Da bi mogao opstati uz mnogo jače i veće srodne kolektive »Kamenar« će morati, što već i čini, razmišljati i o udruživanju u neki veći sistem. Ovako mora kupovati tu ranik jer nema kamenoloma, mora stupati u kooperaciju s glavnim izvođačima (a to znači da oni nameću i uvjele), nema vlastitih sredstava pa mora tražiti kreditore, a pri tome nerijelko i gubiti poslove.

J. PETRINA

Betina

Diskretan šarm škvera

U betinskom škveru uvijek je živo. Posjetivši ga ovih dana htjeli smo čuti što o brodograđevnom zanatu - kalafatskom kažu majstori, sadašnji i budući

Sve se radilo ručno

MILUTIN PAVIĆ (53) VKV brodograditelj: — 1948. godine počeo sam izučavati zanat. Tada je brodogradilište imalo jedan navoz, sve se radilo ručno, nije bilo strojeva, gatera, bansega. Nekako u to vrijeme gradili smo brod »Jadriju«, ručnom pilom i sjekiricom. Time smo obradili sve njene dijelove: kolombu, statve, rebra i drugo. Bili smo i nešto plaćeni, imali smo RR karte za hranu. Radili smo dobrovoljno da bismo proširili škver: gradili navoze, obale, gater. Radili smo popodne, te subotom i nedjeljom.

Kalafat po tradiciji

SIME JUŠIĆ (51) VKV brodograditelj: — Skver je nastao spajanjem nekoliko manjih privatnih brodogradilišta. Imam 33 godine radnog staža, dijelom beneficiranog. Inače, zamalo da nisam završio u školi za radio-telegrafiste u Beogradu. Ipak, nastavio sam obiteljsku tradiciju i postao kalafata. Bio sam i poslovoda radne jedinice brodogradila u kojoj imam i puno mlađih. Neće svi postati brodograditelji, ali zanat će se ipak nastaviti. Brodogradilište bi trebalo još bolje opremiti alatom i strojevima, mada ima poslova koji se ne mogu raditi nego običnim ručnim alatom.

Posao je težak

JADRANKO PAVIĆ (23) PKV brodograditelj: — Počeo sam raditi 1981. godine, nakon završene trogodišnje zanatske škole u Betini. Nisam imao mogućnosti da biram neku drugu školu. Mislim da će ovaj zanat ipak zavoljeti. Primanja nam nisu baš obilata, mi koji tek startamo u posao zaradujemo mjesечно oko 30.000 dinara. Sve ovo ima perspektivu, samo su naše plaće male. Posao je težak. Treba imati volje i prati starije. Oni nam pomažu i prenose svoje znanje na nas. Preostaje nam da budemo uporni.

Tekst i snimci: Z. PRGIN

Zablaće na kraju grada

Milena Matura

Milena Matura, prodavačica:

Nedavno sam izabrana za predsjednicu Aktiva Žena, u kojem djeluje oko šezdesetak članica. Aktiv je uključen u rad svih društveno-političkih organizacija i lijepo suradujemo u svim akcijama koje se provode u mjestu. Same organiziramo radne akcije, naročito kad je u pitanju uređenje mjeseta pred sezonom. Nemamo društvenih prostorija gdje bismo se mogli sastajati ili prirediti izložbu ručnih radova. Organizirano smo posjetile Beograd, Jasenovac, Kumrovec, Petrovgrad, goru...

Joso Ljubić

Joso Ljubić, umirovljenik:
1981. godine pripojeni smo gradu, ali nismo dobili ono što nam kao gradskoj mjesnoj zajednici pripada. Već 11 godina zbog deponija odlazimo u Općinu i tražimo da se postupi kako nam je obećano: nasipanje terena i izgradnja trim staze. Umjesto građevinskog materijala i kamena bacala se otpad iz "Sibenke", Ražina, TEF-a. Čak je zatvoren kanal koji ima spoj sa morem tako da se avšta može dogoditi.

Ivo Leone

Ivo Leone, umirovljenik — povratnik iz SAD:
45 sam godina proveo u Americi i prije četiri godine se vratio. Krenuo sam preko Francuske i Belgije brodom još prije rata. Kasnije sam doveo obitelj i još dvadesetak mještana. Desetak nas se vratio. Sad se i ovde dobro živi iako mi nije jasno kako — s obzirom na mala primanja? Ja i žena imamo dobre prihode i ništa nam ne fali. Djeca? Ne vjerujem da bi se oni mogli vratiti.

J. PETRINA
(Snimci V. Polid)

Stanka Antolos

Stanka Antolos, član delegacije MZ:

Mislim da smo malo učinili na rješavanju najvažnijih problema, kao što su voda, struja, deponij, prijevoz, telefonske veze. Djeca putuju u školu u grad, jer je naša škola zatvorena prije deset godina. Danas već ima dovoljno daka u nižim razredima, ali je škola derutna. Imamo i ljepših stvari — bratimljenje s općinom Žabalj, folklorna grupa koja često nastupa, itd.

Ante Cigić

Ante Cigić, poslovoda prodavaonice:

Imamo zaista dobre radne uvjete — veliki prandajni i skladišni prostor, ništa nam ne manjka. U sezoni radimo po cijeli dan i izvansezone u dvije smjene. Ljeti zaposlimo po 2 do 3 sezona... Za sada smo dobro opskrbljeni, a nadamo se da će tako i ostati. Jedini nam je problem ljeti dostava kruha — stiže dosta kasno tako da se stvaraju redovi.

PET o PET

Do Zablaće put vodi uz neuređen deponij i uz lijepo zablačko groblje. No, Zablaće nije ni prijava ni mrtvo: nešto više od 500 stanovnika živi u tijepim, uglavnom novoizgrađenim obiteljskim kućama. Odrasli rade u Sibeniku (ili u dalekom, »bijelom svijetu), a i djeca idu s njima (ili sa njima), jer je škola prije deset godina zatvorena zbog malog broja daka. Danas je učenika deset puta više nego onda, ali je škola ruševna.

Josko Ljubić

Ivo Leone

S Josipom Bašićem, sekretarom OOSK "Hoteli Adriatic"

Premalo radnika

Od 400 stalno zaposlenih u primašenskim hotelima samo je 26 članova Saveza komunista. Ovih će se dana u svoje redne primili tri nova člana. Sa sekretarom OOSK Josipom Bašićem, VKV kuharom i šefom kuhinje hotela "Marina lučica", popričali smo o problemima razmišljanim i očekivanima uoči partizanskih kongresa.

— Nije mi baš bilo draga kad su me izabrali za sekretara, ali će nastojati da što bolje obavim svoje zadatke. Primošten je selo i ljudi su vezani rodbinski, osim toga malo njih živi isključivo od plaće koju ovde zaradjuje. Dosta je jak utjecaj klera. Olakšavajući je okolnost što smo već nekoliko godina zaredom dobro poslovali, lani smo na primjer dobili i tri-nestu i četrnaestu plaću...

● **Vi ste šef kuhinje u najvećem hotelu. Kakva je struktura članstva?**

— Ja jesam šef u nekakvom smislu da određujem što će tko raditi. Ali sam i radnik jer uvjek uskočim u zamjenu, jer sam uvjek knd Šanka kad se služi ručak ili večera, kad se nešto speci-

jalno spremi. Inače, pravih radnika nemamo baš puno, tu je sedam do osam konobar-a, recepcionara, ostalo su zaista oni na rukovodećim radnim mjestima.

● **Cemu ćete posvetiti najveću pažnju u narednim mjesecima?**

— Vidite i sami da je relativno mal broj članova SK među našim zaposlenima. Zbog toga je i njihov utjecaj manji nego što bi morao biti. Želio bih u toku svog mandata povećati broj članova, a samim tim i njihov utjecaj na rješavanje problema ove sredine. Jednom rijeđu moramo biti aktivniji nego što smo bili do sada. Predstojeći kongres je ujak motiv i poticaj za bolji rad.

J. P.

PISMO IZ DRNIŠA

Zagadivači ljudi

Dosta mi je više zagadivača okoline. Dosta mi je svih tvornica bez filtera, herbicida, pesticida, fenola, hellzima, ulja, teških metala i nuklearnih centrala. Zahvalno, sve, sve nas zagadjuje. Ovo je civilizacija zagadivača, otpadaka i smeđa. Mene smetaju zagadivači ljudi. Takvi se rode ili vremenom postaju. Tu su oni vječni turobnici, gordinci, nujnici, zlobnici, laži, podstrelkači, nezadovoljnici, grizice, grinala i tragičari. Njima vječito nešto ne valja. Sav svijet je izgrađen na nepravdi, samo su oni pravedni. Nema poštene ljudi. Sve je laž i prevara. Sve je gluma i nelskrenost. Uvjek je sve u jednadžbi, iko će koga. Nitko ništa nije zaslужio. Nitko nije sposoban. Svi su oko nas neznanice. Svijet je velika varka. Oko nas su varalice. Vlastita videnja i osjećanja nasloje prenijeli na širi krug ljudi. Druge priznjuju i privode stvarnosti. Nesvesno postaju teški ljudi, dosadni i nepodnošljivi. Jednostavno oni zagadjuju duševni život sebe i drugih ljudi. Pravi su zagadivači ljudi i njihovih duša. Zagadivača okoline imamo ionako previše.

Zabavite nam je odavno izvanredno uredeno i osobile uzgaja cvijeće. Uzorna ouza ljepeote u našem gradu. Stadion DOSK-a je također lijepo ureden s putevinama i navadama. Izvedena je i lijepa javna rasvjeta. I odjednom suvremeni razbijaci uništavaju desetine rasvjetcnih ljebla uz igraalište i u dvorištu zabavila. Užas čovjeka zateće, ogorči i rožlosti. Zar nas još ima i imamo snage da jednostavno uništavamo narodnu imovinu (ovo je baš lijep izraz i zaboravljamo ga u zadnje vrijeme), uništavamo naše. Netko je jednostavno iz hira uništio nekoliko milijuna dinara ovom gradu. Koliko vremena treba da se uvjerimo da je to naše, naših očeva i naše djece, da iza toga stoji naš rad i naš novac. Možda bi bilo bolje hvatali te suvremene vandale, što nam svojim razbijanjem i na osvijetljenim mjestima donose tamu i mrak.

Sportsko ribolovno društvo puštilo je 20 hiljada komada mladih pastrve te na taj način Krku ponovno poribilo. Hidroelektrana "Manojlovac" dala je za to 700 hiljada dinara, a pomogla su još neka

drniška poduzeća. Tako se nadoknađuje ono što hidrocentrala uništava.

Omladina nam vraća stari sjaj napredovanja. ORB "Božidar Adžija" dobila je plaketu "Vladimir Nazor" za svoje sudjelovanje na Saveznoj radnoj akciji "Čakovac RS". Tako se to visoko priznanje Republike konferencije SSOII nakon 1977. godine ponovno našlo u rukama mlađih Drnišana.

Cijene ne pratim više. One nas same zateču i iznenade. Benzin čak nije mogao pojeftiniti, pa ispadao da sve u ovoj državi plaćaju vozači i pušači. Niže važno proti će i to kao i mi svi kroz život. Mi hilježimo jedan od zahljeva za cijene. Komunalno poduzeće "Rad" podnijelo je zahtjev za povećanje cijene vode za samo 112,5 posto. Odnobreno im je 50 posto. Ovo mi sliči na pogadanje na pazaru. Zatražis što više pa koliko izvučes. Slučajno smo samo uzeli cijenu vode jer nas je zahljev za istu zaprestio, a sjetili smo se plastičnih cisterni i ljeti te izgleda i mirisa vode. Ista je cijena zatražena i odobrena za sмеđe. Povećana je i grobarina, na kraju su smrtni. Ništa nije baš jeftina.

Proljeće je stiglo. Sve je u cvjetnoj pjeni, blago meni. Raja izmiljela iz kuće. Ratolazi počeli balotanje ispod nebodera. Gledao sam iste prizore u Splitu. Kako ubiti vrijeme, nego balonima i vinom. Planinari prikazuju dijapožititive sa svojim hodanjem po planinama. Počela je škola stranih jezika, pa ljudi uče engleski. Otvoren je još jedan kafić. Uskoro ćemo po broju kafića i različitih lokalâ tući sve rekordi. Umišljamo da nam je to valjda malta pričeda. Gdje ne god okreneš imad mogućnosti da nešto cugneš. Možda prema proju stanovnika i broju kafića uđemo u Glinisku knjigu ludićih rekorda. Da smo bar po nečem poznati, ako nismo po DOSK-u, sploši, čakulama itd. U SIZ-u odgoja i osnovnog obrazovanja treba nekoliko milijardi starih dinara da bi održali kako tako plaće prosvjetnih radnika. Ima ih dvadesetak viška, a djece je sve manje.

S. GRUBAC

Zanimanja koja umiru

Kovači i piva

Luka Šupe i brat mu Ante jedini su kovači nadaleko i naširoko. Oni nestaju zbog toga jer su nestali konji, zato jer više nitko ili malo iko voli imati u mirnodopske i surhe blagoutroblje pravi kovani nož, sikiš, teslu, štilet. Luka iskuje motiku prekali istrošeno sjećivo i ide dalje. Bez kuknave, prenemaganja, žaljenja sebe i vremena koja su prošla. Takvi ljudi nestaju samo zbog toga što je sve manje sličnih njima i zanatu. A vole bez ikakvih kompleksa priznati da se iz svoga sela i zemlje nisu nikada makli, osim stjecajem okolnosti. Njihovi životi vršiđe mnogo, za razliku od života mnogih fah-idiota Luka je svu petoricu sinova naučio kovati. Da znaju, da se ne izgube, da ih više ima.

Kovačija barba Luke Šupe je nevelika brvnara od late. S mijehom, nakonjem, mnoštvo alata, blanjama, teslama i zabačenim, zardalim bajunetima. Kada iskuje motiku, onda po potrebi i želi narucića izradi i držak. Razgovaramo u staroj, toploj kužini. Nosi dio kute grade sin Jere, radnik u TEF-u i Šura mu. Upadaju i ispadaju, dobacuju i podsjetaju diđu. Gucalj vinn pa dalje, na rađu.

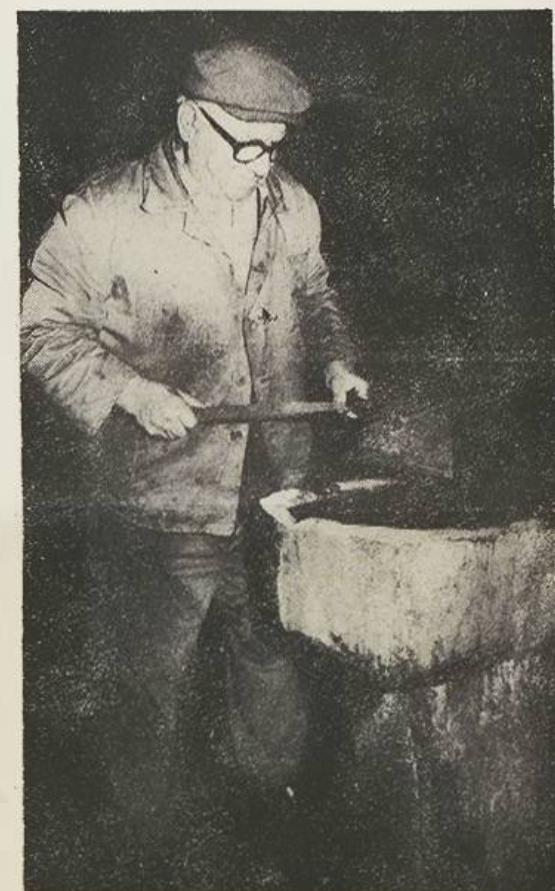
Luka je rođen 1907:

— Prvi san kovač u obitelji a zanat san izučiće devestodvadeset četvrti u Drnišu kod Jandre Keinča. Tada je bilo tri tijade konja, a dolazili su mi ljudi iz Skradina, Bilice, Konjicrata. Bilo je: kolko kuća, koliko i karova. Ja bi iskora, potkora, napravila bilo šta, a ljudi bi platili 'ko je čime ima. A plaćalo se svime-maston, kukuruzon, žitom, jajima, siron. Ko je

ima šoldi da bi šolde, ko nije ima ništa, ja bi zna i čovik bi rekao. Onda ne bi ništa uzeo. Tako je bilo. puno smo se držali, drugačije se nije moglo živiti. Pivale su se junačke pisme, danas samo bulju u televiziju, ko ju je napravila, vrat ga odnija. Danas iman dadesetak ovaca, neće mladi na zemlju, svat bi u grad i onda propadaju po onim košićima. Danas više niko ništa ne razumi. Evo, iman pet sinova: jedan je likar u Pirovcu, jedan je hrvat radu sve i znadu svat, svemu san ih svomen naučija a dalje su sami napričovali. Tako i triba. Jere jedini drži ono vinograda (Jere, nazdravlje!). Prije su ljudi blago i selo držali u srcu, a danas svu biće. Misle da in je lipje tako i vuku se po likartima. A ja sam uvik samome sebi bila likar. Popija bi ki mlađi i 10 litara vina na dan i ništa mi ne bi bilo, ki iz šale bi ja to srednja. Uvik san kovač i pivla i bila po tome poznat. I onda se ilo sve zdravo i što it je moglo biti. Naideš se biloga luka, papra, ulja i kvassine i kakva grapa, kakva boleštila! E moji sinovi! A svira san i diple i gusle, ali je sve izdušilo otka mi je žena umrla. Otada nisan zasvirala i ne znan kaču. Ne drži više ni ovce, dospere san se. Ali se nadan u bolje i kujući dalje, to me drži.

Tko je rekao da više nema lada ispod bagrema? Je, možda ispod bagrema nema. Ali zato ima još uviđek ispod naših lipih fasarinaka i murvi. Potrebno je samo pronaći i osjetiti.

B. Periša
(Snimio: V. Polić)

L. Šupe: nema više onih dogata nit'derma, nit dubokog 'lada ad bagrema'

Iz listova naših radnih organizacija

Jesmo li SOUR ili nismo?

Postoji više razloga zbog kojih smo organizirali ovaj sastanak. Prvi i osnovni razlog jesu problemi koji su nastali u našoj prodaji. Shvatili smo da rješenje problema pada prometa naših proizvoda, konkretno, u Rijeci, ne ovisi o nama već da je u nadležnosti ostalih dijelova SOUR-a čiji smo i mi sastavni dio. Njime, kupci nas ne gledaju kao složenu organizaciju, dio jednog velikog sistema što mi, zapravo i jesmo. Međutim, mi smo to formalno, ali ne i stvarno. Zbog toga se dogodilo da je "Brodokomerč" iz Rijeke stopirao kupovinu naših vina što je za nas težak udarac, jer je riječ o vrlo velikom kupcu koji godišnje povlači preko 200 vagona vina, "Brodoko-

(»Sibenka«, br. 84)

merc", koji je također SOUR, uvjetovao je kupovinu naših vina nabavom tjestenine od strane trgovine "Sibenka". Dogovori s predstavnicima "Brodokomerc" napravljeni su još prije godinu dana, ali u praksi nije došlo do realizacije ugovora. Trgovci nisu kupovali tjesteninu od "Brodokomerc". Sudjeni s tim težkođama, zapitali smo se kako pokrenuti proces rješavanja tog problema, tijekom je odgovorna osoba koja će stopirati "Vinoplovodovih" proizvoda u Rijeci pokrenuti s mrtve točke — rekao je sekretar OOSK Ivica Torić, inače rukovodilac ambalaže u "Vinoplovodu".

Prenosimo

DECA ZA MIR U SVETU

Predlažemo da se na »Sedmom kontinentu« za vreme ovogodišnjih festivalskih svečanosti podigne zastava Ujedinjenih nacija i da se »Sedmi kontinent« — ostrvo Kakan — na prigodnoj svečanosti, ovakav kakav je, predstavi simbolično Ujedinjenim nacijama kao kontinent dece sveta

»Politika« je u dva navrata pisala o ovogodišnjoj proslavi Godine mira. U tim napisima dala je podršku idejama da je »neophodno vaspitanje za mir u svakodnevnom životu« (Bogdan Osolnik) i da je Švedska pre dve decenije obeležila 150. godinu bez rata osnivanjem međunarodnog Instituta za proučavanje mira, zatim da se »početi za mir u našoj zemlji«.

Biće i kritike da se kod nas zanemaruju neke stvari u borbi za mir. Ovom prilikom u godini mira želeli bismo da podsetimo na veliku ideju koja se pre više od 15 godina rodila u Sibeniku za vreme svečanosti Jugoslavenkog festivala dječeta i prikazivanje Vukotićevog filma »Sedmi kontinent« o izgradnji Sedmog kontinenta — kontinenta mira i prijateljstva — kontinenta dece sveta u Sibenskom arhipelagu. Ideja je brzo obišla svet, dobila podršku svih društveno-političkih faktora u našoj zemlji, osvojila svu nužnu decu i veliki broj dece u svetu. Ideja Sedmog kontinenta da deca treba da se aktivno uključe u borbu za mir i opstanak, već je vidljiva danas u svetu. Radaju se aktivi dece koja se uključuju u borbu za mir posećujući državnike, protestujući protiv ratova i atomske bombe, za mir i prijateljstvo među ljudima. Ovi dani iz Moskve je mala Katalina Lihfeva krenula u jednu takvu misiju mira za Ameriku.

Možda se varamo, ali mislimo da su se ideje o aktivnom uključivanju dece u borbi za mir rodile u Sibeniku, gde se već duže od četvrt veka okupljaju deca iz celog sveta i zajednički pevaju:

"Zato svi hajdemo sad žam
gdje je ljubav gdje je prava sreća
napred svi to je čas
tamo djeko ima mjesto za sve nas."

Naša velika pesnikinja Desanka Maksimović poklanjačući deci sveta pesmu »Vesta«, napisala je za »Sibenski list«: »Saljem vam za list posvećen svoj deci svetu pesmu »Vesta«. Napisala sam je pre nekoliko godina kada nije bilo ni poimenovanja »Sedmom kontinentu«. Iz želje da ga jednom bude da se nađe mesto gde će sva deca sveta moći zajedno učiti, zajedno se igратi, stvarati prijateljstva, napisala sam. I evo, prvi su se Sibenčani odazvali ovoj mojoj želji, ostvarili su moj san. Nije uzljud rečeno da se sve na jure rodili u scima ljudi i u mislima pesnika. Možda će u budućnosti biti još »Sedmih kontinenata« ali mi smo taj Kolumbo koji ga je prvi pronašao i poklonio deci i zbog toga sam ponosna.«

»Mi, deca sveta, želimo da ostvarimo drugarstvo i prijateljstvo u učenju, zabavi i igri, u osvajanju novih svetova, u razvijanju nauke i umjetnosti, a ne želimo da drugarstva i prijateljstva slijemo na bojnom polju, kao što ste ih sticali vi, naši očevi, rečeno je još 1973. između ostalog, na otvaranju prve poklon-izložbe slikara i umetnika sa Voždovca, poklon »Sedmom kontinentu«.

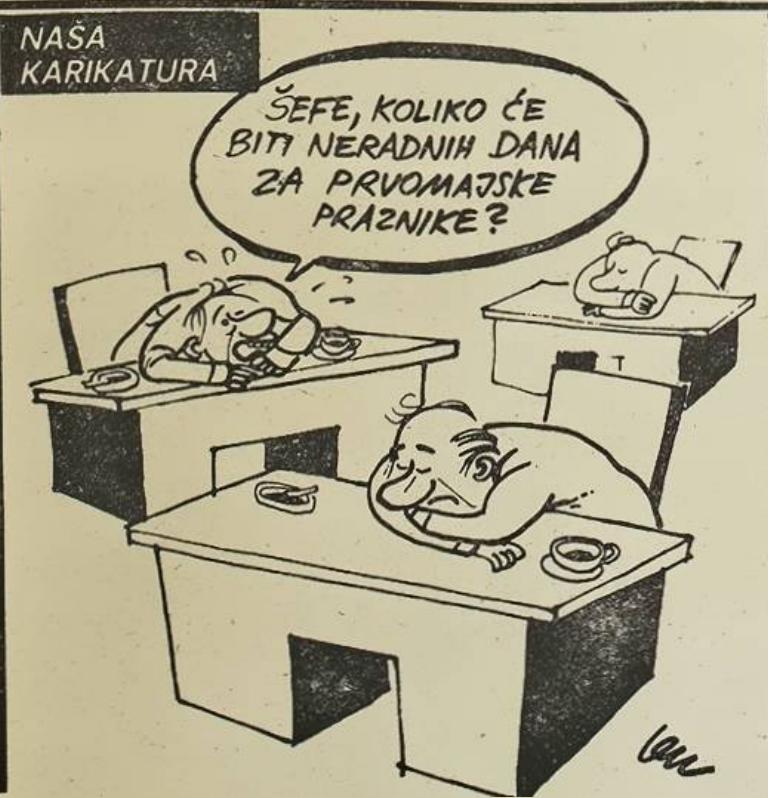
Predlažemo da se u program proslave mira uključe sve dečije manifestacije, institucije u Sibeniku, kao što su Jugoslavenski festival dječeta, »Sedmi kontinent«, Otok mladosti i ceo Sibenik kao grad koji je jedinstven u svetu otvorio svoja vrata dečiji i omladini sveta.

Da se na »Sedmom kontinentu« za vreme ovogodišnjih festivalskih svečanosti podigne zastava Ujedinjenih nacija i da se »Sedmi kontinent« — ostrvo Kakan — na prigodnoj svečanosti ovakav kakav je predstavlja simbolično Ujedinjenim nacijama kao kontinent dece sveta na kojem će biti dečije Ujedinjenje nacije sa svim institucijama, naučnim kabinetima, laboratorijama, ateljeima, kulturnim institucijama i sportskim igrašćima.

Da se u ovogodišnje festivalske stručne razgovore uključi i tema »Sta i kako mogu deca da doprinесу borbi za mir u svetu i očuvanje čovječke sredine«, naravno, uz učestvovanje dece.

Verujemo, ako bi se usvojili ovi predlozi, bio bi to veliki doprinos našem zemlje u borbi za mir, godini mira i dalje.

JURAJ LUSIĆ

Općinski
sekretarijat
za
inspekcijske
poslove

Tko

to voli inspektore

Rad Općinskog sekretarijata za inspekcijske poslove u prošloj bi se godini mogao iskazati ovim brojkama: preko 7 tisuća inspekcijskih pregleda, tisuću i 800 zabitava Suci za prekršaje, oduzete robe u vrijednosti od 21 milijun dinara (a izbačene iz prometa u vrijednosti od milijun i pol dinara), 570 donesenih rješenja o zabrani rada, te naplaćenih kazni u ukupnom iznosu većem od 6 milijuna dinara.

To su naravno samo neki i to oni najstvrtiji statistički podaci koji mogu reći i malo i puno. Uglavnom govore o tome da se Sekretarijat u posljednjih nekoliko godina bolje organizirao i efikasnije realizirao svoje programske zadatke te da je odlučnije krenuo i u rješavanje svojih vlaslitih unutrašnjih problema što se ogleda u razotkrivanju neprihvativih radnih pojedinosti inspektora te vođenjem postupaka za njihovo razrješenje.

No, ono što je daleko zanimljivije u izvještaju to je pokušaj ocjenjivanja stanja u pojedinim oblastima života i nadzora. Koliko znamo svi dosadašnji izvještaji o tome ili nisu uopće govorili ili su to samo spominjali između redova. Tako nam je sigurno zanimljivo saznanje tržišnih inspektora o porastu zakrđanja i svih drugih oblika oštećenja potrošača što svakodnevno osjećamo na svojoj koži. Tu je i podatak da su neki od preprodavača koje godinama susrećemo na našim tržnicama i po dvadesetak puta godišnje prekršajno odgovarali, jer smo tako često skloni pitali "Šo nam rade inspektori?" Kazne nisu očito bile dovoljno oštare pa je i efikasnost inspektora izostala.

Što se tiče građevinsko-urbanističke inspekcije ona nije lani samo rušila bespravno izgradene objekte: izvršila je 720 nadzora na samom mjesecu po prijavama, te utvrdila niž nepravilnosti. Vjerojatno je zanimljiv (i indikativan) podatak da je oko 250 predmeta zapelo na Općinskom zavodu za urbanizam čime je ova inspekcija onemogućena u vođenju daljeg postupka. Ili podatak da Uprava prihoda nije poslala povratnu informaciju niti za jedan od 82 zahtjeva prisilne naplate novčane kazne! Ili činjenica da mjesne zajednice nisu podnijele ni jednu prijavu zbog izgradnje protivne namjene prostora predviđenih za izgradnju škola, parkova, rekreacijskih zona, komercijalnog turizma i sl. Možda je najčitljiv primjer MZ Vodice gdje se na području Stablinca koji je normiran stambenoj izgradnji masovno bespravni gradi jer da još nije izrađen PUP, a Mjesna zajednica pri tome ostaje pasivna. Ipak najzanimljivije je da bespravni graditelji, i to oni s rješenjem za rušenje u ruci, posežu za krvljinom prijavama protiv in-

spektora, a da o vrijedanjima i iskrivljavanju činjenica i ne govorimo.

Inspekcija rada zaključuje da je preventivnim djelovanjem i nadzorom poboljšano stanje u »Poliplastu«, »Elemenusu«, »Komunalcu«, »Danil Rončeviću« i »Montmontaži« što se tiče zaštite na radu i smanjenja broja ozljeda. Stanje zaštite na radu ne zadržava u »Izgradnji« i »Vodicama«. Veliki dio svog djelovanja inspekcija je lani posvetila nadzoru privatnih poslodavaca, ali sve što je mogla zaključiti to je da njihova nastojanja nisu pokazala izrazite rezultate, jer se privatnim poslodavcima više is-

Začuđuje činjenica da šibenske mjesne zajednice nisu podnijele niti jednu prijavu zbog izgradnje protivne namjene prostora predviđenih za izgradnju škola, parkova, rekreacijskih zona i komercijalnog turizma

platiti plaćati kazne nego ostvarivati zakonom propisane obaveze prema radniku i državnoj zajednici.

J. P.

IZ ŠIBENSKE PROSLOSTI

"U koži svakog pravog Šibenčana živi nježan trubadur, krut uskok i vrijedan težak: kako kad dirneš koju žicu, iskočiće jedan od trojstva..." — pisao je Simo Matavulj

U LOKANDI SE BANČILO DO ZORE

Po malo bekrija, veseljak i čovjek koji je rado pogledao lijepu ženu, Simo Matavulj je prve susrete s realnim, opornim životom doživio nakon očeve smrti i majčine preudaje. Ti su ga nemili dogadaji, čini se, i doveli k stricu Serafimu, igumanu manastira u Krupi, gdje je dječarač Simo proven "olvorenih očiju i zaustavljeni dah" više od pet godina.

Boravak u manastiru, u kojem je život tekao brže i laganije nego što bi se dalo zaključiti po igumanskom kućnom redu, i kasniji susret s fratrima (sumnja se da je jednom posjetio samostan na Visovcu) dali su književniku Matavulju temeljnu potku za njegov poznati realistički roman »Bakonja fra Brne«. Udomaćeni Šibenčanin — Simini preci doselili su se u Bosne prije 280 godina — Matavulj je, došao bez premca u opisu života svojih sugrađana. Za njih u svojoj autobiografiji »Bilješke jednog pisača« kaže:

"U koži svakog pravog Šibenčanina živi nježan trubadur, krut uskok i vrijedan težak; kako kad dirneš koju žicu, iskočiće jedan od trojstva. Stoga se tu svakog dana izmišljaju nove ljubavne pjesme, stoga je još i danas u običaju otmica djevojaka, stoga se za ružnu rječ gine, a lijepom se zaista i gvozdena vrata otvaraju".

Tako je, eto, pisao Simo Matavulj koji je na svijet došao 14. rujna 1852. godine.

Po završetku učiteljske škole u Arbanasima kod Zadra učiteljovao je u Đeđrskama, Herceg-Novom i Cetinju, tada prijestolnici male crnogorske kneževine. Na Cetinju, u popularnoj kavani Lokandi, Simo je "često bando do zore" što, dakako, u još previše patrijahanstvu i plemški obnjenom gradu nije izbjeglo pogledima okoline. Matavuljev život u Cetinju zapravo i jest najburniji, ne samo zbog ljubavnih »izleta« koji mu "zamalo ne ugasiše karjeru". Boraveti u Cetinju od listopada 1881. do srpnja 1887. godine Simo Matavulj razvija veliku aktivnost: gimnazijalni je nastavnik (uz francuski i matematičku podučava i gimnastiku), honorarni predaje na višoj ženskoj školi, glavni je školski nadzornik u kneževini, zamjenik urednika časopisa »Crnogorka« i, što je osobito važno, učitelj crnogorskog prijestoloničnog predsjednika Danila i njegove braće.

Cijene

bez državne regulative

S cijenama stvari stoje tako da im se (ne samo ovim tekćim, aktualnim i sadašnjim, nego još više budućim) nije radovali. Nedavno je Šibenčanima upućena »čestitka« u obliku skuplje vode, prijevoza i komunalija, »općedruštvena« struja (i šećer, i ugljen, i kava, i meso, i ulje) tobøe pojeftinjuje da bi, zapravo, poskupjela i sve se to događa bez da iko razuman — ako ne digne razložan glas protiv, a ono zabrunda o tome može li se (smije li se, zaboga!) o tim, visokim i sve učestalijim, udarima na standard radnih ljudi i umirovljenika raspraviti i na nekom odgovornjem i primjerenjem mjestu (ili forumu) nego što su samo znati zavodi za cijene. Hoćemo, zapravo, reći to da bi u poskupljenjima bilo red da raspravljaju i društveno-politički forumi, od Socijalističkog saveza do Sindikala i Saveza komunista (ili da se barem prije glas savjeta potrošača — a toga barem nadležne sekcije i komisije (ili asocijacije), je ranije bilo. Ako je povećanje troškova života neprijeporan atak na životni standard ljudi onda je ta "uzlazna krvulja" isklobna i najizravnija konfrontacija s navelikom razglasenim programom društveno-ekonomskog stabilizacije. Netko je tu, očito, pomiješao karte i adute (a to i nije prvi slučaj), ali se zna da oni (a to su svi redomice!) koji traže i izvoljevaju ishoditi više cijene samoupravljanju i socijalizmu odanog dovjeka pokreću prema rubu s kojega se može sagledati socijalno previranje. A tko to privlači suvišno joj i naznačiti. Ili, možda, tu počast očekuju (i) oni od kojih se to na prvi pogled ne bi moglo očekivati, O. R.

Krećući se po cetinjskom dvoru, a bio je zbog naobrazbe i ljudskosti svagdje rado priman i viđen, Matavulj je često razgovarao i s knjazom Nikolom, koji je uz državničke dužnosti iskazivao i književne ambicije. Jednom prilikom (1887. godine) za vrijeme kratkog boravka u Šibeniku, a na poziv Narodne čitaonice, Matavulj je Šibenskom općinstvu čitao ulomke i komentirao djelo knjaza Nikole »Balkanska carica«. Sudeći po mnogim indicijima tom je prilikom dao i neke ne baš nedužne opaske o vrijednosti knjazova djela, pa je zbog toga na povratak u Cetinje (netko je, očito, stvar »provalio«) iman prilično neugodnosti koje ga zamalo nisu (stvar su izglađili Laza Kostić i publicist Jovan Pavlović) dovele u tamnicu. Nemirna Matavuljeva priroda, a svi biografi ističu njegovu nendoljivu sklonost ka promjenama, nije se, elo, okončala na »šibenskom berekinčetu i mangupčetu« (tako Simo sam o sebi piše), već ga je pratilo kroz život. Dak je boravio na vojnoj vježbi u Puli palo mu je napamet da »uzme neku lađu« i s njom otplovi daleko, ali je sprječen. Pomalo zaneseњaški, idealistički i s velikom vizijom sudjeluje u hercegovačkom ustanku 1875. godine. Tu upoznaje crnogorske, hrvatske i talijanske (garibaldijevske) dobrovolje, preko slikovitih Konavalova kreće u manastir u Dužima da se nastane s I. jubibratljem. Ipak ga ne izenađuje što ustank je neuspjeva, jer »ne žudim se što nas je bog stvorio, nego kako nas je ovdje sastavio«.

Iz tih ustanika dana ostala je i Matavuljeva zahilješka o susretu s flotom (ratni brodovi Austrije, Rusije, Italije, Francuske, Engleske i Njemačke) što se bila usidrila u Herceg-Novom kan prijetnja Turškoj. Tu je upoznao i francuskog kapetana Žiliđena Vlao (književnika Pijera Lotiha), ali su Simi najviše zapali za oko ruski brodovi »Zemblaču« i »Svjellana«. Naime, na tim bi se brodovima, »pošta bi bačuška očitan liturgiju«, dovala gozba s kojue su mnogi inači umjereni Noviljani kući oduzili posrčuti ili nošeni. Taj sin trgovca Stevana Matavulja bio je i ostaо najbolji »silkar staroga Šibenika«, a u svojim djelima »zaustavio je likove i stranice života vremena« i tako postao »sekretar društvenog zbiranja grada Šibenika i njegove okolice« u drugoj polovici 19. stoljeća. Umro je u Beogradu 20. rujna 1905. godine kao bngat, ali no i sasvim zadovoljan. O. R.

RA
d
—
uje
la-
iće
nj
ir-
ive
lj-
ip-
re-
la-
je
la-
z-
zi-
d-
v-
je-
ra-
ca-
u-
la-
i-
ci-
za-
ija-
ro-
u-
a-
ze-
re-
!-
le-
va-
se-
ne-
nu-
ca-
lu-
-o-
em-
i!
C.

t na obzoru

ŠTO KAŽU GRAĐANI?

Hoćemo kulturu

Gradići žele kulturu, kao da će im sama s neba pasti. Čudno, uviđek očekujemo, dapače i zahtijevamo da nekog neko uradi umjesto nas. Ne odazivamo se, osim časnih iznimaka, niti na kakve audicije za pjevanje, plesanje, prve glasne mješte i mještešta. Tko se odazove i javno nastupi, tada u njega (nju) pačimo prstom. Eta ridikula! A ridikuli su s one druge, lamične strane ulice, rekla bi pjesma, a mi parafraziramo.

Ilija Zelembaba, umirovljenik: — Sto se kazališta i ovih ustaljenih kulturnih institucija tiče, ne zanimaju me previše. Međutim, kulturom možemo nazvati i druženje među ljudima pa bih ja radje o tome govorio. Član sam Općinske komisije za međunarodne odnose i na posljednjem sastanku odlučili smo štampati monografiju gradova prijatelja — Šibenika, Volrona i Herforda. Tiskat će se u Sarajevu, ne znamo još i koliko će koštati, to je uostalom sporedna slavar, najvažnije je da se Šibenik pokaže kao grad s određenom kulturom, to i zasluguje. Pa onda, trebaju nam i mlađi ljudi, sposobni, na pravim mjestima, bez obzira na školsku spremu. Nije Zapad glup.

Borko Čelar, dizajner u SOUR-u "Šibenka": Mislim da je u Šibeniku mnogo loga obilježeno provincijskim okvirima života pa se unutar loga više i ne može očekivati, sada je barem tako još uviđek nema nekakvih snaga, svježih, mlađih i novih, kako već hoćeće koje bi mogle nešto napraviti. Nema pravih ansambala, niti folklornih, sve to "šeta po rubu", bez novca. Trebaju nam mlađi ljudi, ali što mogu učiniti dok su zatvoreni i sputani okvirima najočuvnijom egzistencije.

Zvonko Juran, službenik: — Živim u Murteru, i mogao bih povući određene usporedbu u načinu života tamo i ovdje, u Šibeniku. Ima u Murteru mlađih ljudi koji su okupljeni i nešto pokušavaju, uzeo bih za primjer Dramske amatera na čelu sa Vedrankom Šikićem, režiserom amaterom koji se zaista trude da Murteru daju sve od sebe. Ovdje je jedino Festival djeteta, pokoja kazališna predstava, a to je malo. Ukratko, ima novca, ali nema volje. U Murteru je obrnuto.

Ivo Kovačević, umirovljeni vojni glazbenik: — Nekada smo u Šibeniku imali kulturu, onu u klasičnom smislu riječi. Sada nema ništa, zapravo ima ali slabu, mršavu. Kada sam došao u Šibenik, bio je ovdje i amaterski i profesionalni dramski ansambl, živjelo se za to, za operete, predstave. Zatim i dva limena orkestra: Gradska glazba i Vojna, da ne nabrajam dalje. Kada smo već kod toga, ova naša Šibenska narodna glazba, koja je to oduvijek bila i oduvijek okupljala zdrave ljudi, zdravih nazora i shvaćanja pomalo je zapuštena. A to je velika šteta. To je tradicija, timbar grada, skoro stoljeće i po njegovana glazbene kulture. Steta bi bilo da propadne, nešto treba učiniti.

ČOVJEĆE, (NE)LJUTI SE

Za dobrim se konjem prašine diže

Kad za nekog kažu: lupa ka' »mak-sim« po diviziji, onda zasigurno lupa.

Ja, zapravo, ne lupam.

Ja samo zovem "Luku Šibenik", preciznije kazano — njezin privremeni poslovodni organ s jednogodišnjim mandatom.

Gоворим тко сам, обраћајем поводом властитом си јављању, настојим бити fin i uglađen, а они ће ти: on Pa, ljudi. Sto vam je! Stalno zivkate, запиткујете, пропитујете се, интересиране се за ово и онолико. Не дате нам мира ових дана! Пустите нас да радимо, побогу!

Htjedoh skočiti "na prvu" i reći: тко вас drži, all se suzdržah.

Valja biti fin i uglađen, mislim.

• Iz navedenih razloga vas i zovem kažem! Naime, прошло је шест месеци од већeg aktiviranja, a...

— Jest, па što?

• Ništa, zapravo! Htjeli smo znati само како сте, što radite, имате ли проблема?

— Pitali су нас то mnogi upravo ових дана. Као да je u pitanju neki jubilej! Шест месеци smo ovdje, па što! Radimo, trudimo se, настојimo, жељa nam je da проблемe svedemo u realne okvire i uspostavimo optimalne uvjete za normalno poslovanje jednog kolektiva kojeg godimo, a vi to dobro znate, nagrizaju raznorazni...

• Ali problem normativne regulative, u prvom redu pravilnika o raspodjeli — stvarno vrednovanje rada i radnih efekata, niste još razumlješili! Jednostavnije rečeno, niste mnogo učinili na vraćanju kolektiva u mirnije vode — još je prisutan jaki utjecaj iz vremena prije pop (skraćenica za: privremeni poslovodni organ) razdoblja! A to je zapravo i bio kamien spoticanja u svemu tome i osnovni razlog što je "Luka" spala na sadašnje grane, tj. na vas! Između ostalog, bolje reći:

— Slušajte! Kad smo se prihvatali ove dužnosti, onda smo naznačili niz poslova i zadatka koje trebamo realizirati kroz jednogodišnje razdoblje. Sada je tek polovica tog razdoblja. Valja nas pustiti da radimo, ljudi moji! Ukoliko nam se može pomoći savjetom, sugestijom ili sličnim — onda u redu, u protivnom... Bić će sve kako valja, samo nas pustite na mici!

• I osnovni samoupravni akti!? O raspodjeli, davanju stanova na korištenje, o...

— Dabome!

• Vele neki da će te njihove nacrte dati na raspravu tek za koji mjesec, pa postoji bojazan da neće vidjeti efekte njihove primjene! Kažu, lako je zamutiti.

— Pričaju!

• I kažu da niste uspjeli animirati radnike, pridobiti njihove interese za vitalne probleme kolektiva, njihovo bolje i mirnije sutra?

— Naš osnovni zadatak je bio uspostaviti normalne tokove u poslovanju, uspostaviti pravilan odnos prema radu, uvesti red i prekinuti praksu dolaska i odlaska na posao i sa posla "kad tko hoće", zadati udarac grupnovlasničkim odnosiima koji su ozbiljno ugrožavali samoupravljanje, razbiti...

• Nisu u pitanju zadaci! O djelima je riječ!

— Poslovni rezultati su dosta solidni. Ove godine...

• Ali da nije u svemu tome, kažu znaci, efekta od naplate korištenja vaših kapaciteta i raznih taksi, po svemu ostalom — efektivnom radu, u prvom redu, bilo bi slabo?

— Lako je biti značac "iza plotac"! Neka oni dodu ovdje među radnike, pa će čuti i vidjeti kako...

• Oni gledaju na "stvar"! Čuli smo, zapravo! Vele mnogi: nama nije trebala prisilna uprava tj. privremene mjeru, samo nas je stiglo i ništa više; nemoguće je doznati pravu normu, sredstava za rad su više-manje nedostatna, stanovi su i daju tabu temu, društveno političke organizacije, u prvom redu sindikat, daleko su od radnika i njihovih problema...

— Radi se o nagomilanim problemima — ne od jučer, a mi nismo čudotvorci, ipak!

• Radnici još kažu: mi i šefovi! Spominju odvojenost, ističu da su privremene mjeru baš poradi rukovodilaca, pače prstom na nekakav novogodišnji kupus i slično! Osobno ne vjerujem da je graniča u kupusu, ali...

— Slušajte! Ni mislite li da ste prevržili mjeru, ipak! Dajte nam mita, pustite nas da radimo!

Evo, puštam.

— I još uviđek vjerujem u onu da se samo za dobrim konjem prašina diže!

Kad je tako, onda sam za prašinu, sasvim!

VELizar

Repatice se primiče

lleyev komet nakon 76 godina ponovno projuriti pokraj "bliski susret" s kometom pobudje planetarni medijski epatice neće ni približno izazvati dojam kakav je izazvala je 78 godina. Naime, davne 1910 godine taj neobičan nebeski fenomen prouzročio je na svim stranama svijeta masovnu rat od uvelike najavljujuće kataklizme. Strah od smaka svinča je i Šibenske, o čemu svjedoče novinski napisi iz tada.

asku Halleyjeva kometa Šibenske je redovito izvještavala va Šibenska novina. U broju od 1. travnja 1910 godine nkom znanstveno objašnjava prirodu kometa, pokušavajući e i zablude — očigledno znanog dijela — stanovništvo oko tijela: "Sloga ne treba misliti da je jedna repatica, pa bila m repom, jedno nebesko telo od tvrde tvari, koje bi kad prouzrokovati kakvu štetu Zemlji ili njezinim stanovnicima. Vim krov, te ga je znanost odbacila kao zabludu i praznolab od repaticice, koji još vlada kod nekih slojeva puštanstva, zabluda, koju, pošto nema nikakve razumne podloge, treba poguti način, a naročito širenjem ovih podataka, koje je

llostne zablude" "Hrvatska rieč" nastavlja napisom "Rebroju od 16. travnja: "Pri tom susretu, nekoji misle, moglo bi ne zbog gibanja, koje će nastati uslijed te ogromne pojave ali čitav svjet na našoj Zemlji... Najveća bojazan dolazi niste, da bi se mogao pomicati s našom atmosferom otrovnim u... U astronomskoj historiji nije još poznat takav prelaz svojim otrovnim repom pogubno djelovala na Zemlju. Toga, kako loga nije nikad bilo, čemu da bude baš ovog puta?" Repovima "Hrvatska rieč" redovito izvještava o primicanju putanja "Rieč" prenos saopćenja Francuskog astronomskog oružja izaziva saopćenje čuvene zvjezdarnice u Greenwichu "Frapantna vest da naša Zemlja ne će proći kroz rep kome-

ta". Ta "astronomska borba mišljenja" očigledno je još više uznenimila stanovništvo, što se i vidi iz članka u "Glasu malog puka", novinama koje su neko vrijeme izlazile u Šibeniku: "Babe već gataju o ratovima, o kugi, o pošastima, kan da smo u srednjem vijeku; dok drugi — gospoda — vragoljano i šaljivo veles uživanje, zabavljajmo se, jer, jao, neće više biti svijeta za živiti i uživati!"

I doista, u broju od 18. svibnja "Hrvatska rieč" donosi u gradskoj rubrici ovu vijest: "Prigodom prolaza Halleyeve repade, noćas će u Šibeniku biti neobično veselo, te će uz ostalo biti svirke i glazbe na pretek... Tako će proći i ova noć, knja je mnoge izpunila strahom..."

Da život u Šibeniku ipak nije stao uoči prolaska repaticice, svjedoči najava skorašnjeg gostovanja hrvatske opere i operete u istom broju "Rieč". (U toj najavi, između ostalog, "gospode i gospodice, koje će sjediti u parteru umoljene su, da dodu u kazalište bez šešira")

Konačno, noć velikog očekivanja je prošla. Odmah u sljedećem broju "Rieč" smirenim tonom izvještava: "U slavi repaticice noć između 18. i 19. t. mj. bila je ispunjena neobičnim veseljem i žagorom. — Od 10 sati do ponoći svirao je građanski Salon — orheslar u kavani "Miramar" a kroz to se cijelom obalom razvila živahnja šetnja. Odmah poslije ponoći započeo je koncert Šibenske glazbe na Poljani, koji je trajao do 3 sata. Kroz sve to vrieme bilo je sve živo, veselo, a uvek vladao najljepši red. Mlađe se zabavljala, ko da su poklade, pukljali se u zrak rijalni baloni, bacali se vatrometi, a u očekivanju razsula svila sinala se na sve strane Šala, odzvanjan smich bezbržnih. Tako je prošla i ova slava, iza koje ostade blamaža na mnogim astronomima, ali i na onom referentu ministarstva za bogoslovje i nastavu, koji je povodom ove repaticice sastavio poznatu odluku, da se naš svjet pouči o neškodnosti iste."

Nakon nekoliko dana "Rieč" će još jedanput opširno pisati o kometu koji se udaljavao od Zemlje. Odmah ispod tog izvještaja slijede dva retka kratkoga meteorološkog biltena koji, poslije svega što se tih dana zbivalo u Šibeniku, dobiva pomalo simboličko značenje: "Liepa kuša pala je učesna pred zoru i razbladili zrak. Danas opet krasno vrieme."

M. ZENIC

IZMEĐU JUČER I SUTRA

Sportski učitelji

SAMO 7 sportskih učitelja od 145 koliko ih je angažirano u osnovnim sportskim organizacijama Šibenske općine ima naziv višeg trenera. Riječ je o brojci, koja ne može zadovoljiti masovni i ambiciozni Šibenski sportski "pokret". Još više u oči bode podatak da s mlađadim radi blizu tridesetak trenera (ili "trenera") bez ikakve kvalifikacije.

Nije lako naći čovjeka, koji bi se prihvatio nimalo zahvalne uloge sportskog učitelja, ali to ne znači da njihov izbor mora biti temeljen na vrlo blagim, da ne kažemo nikakvim kriterijima. Ako bismo tu problematiku sveli na šibenske okvire, iskreno bismo trebali priznati kako su se olako (i bez kasnijih obaveza) dajelile stipendije za školovanje na višim školama u Zagrebu, Sarajevu, Splitu... Da smo često u učitelje mladih sportaša inauguirali dojučrašnje igrađe, koji nisu imali ni najobičniji trenerski kurs. Kao da dobar solist u zboru može automatski biti i dobar maestro!

Riječ je o praksi, koju valja promijeniti. Ne samo zbog želje da stručnjim radom povećamo broj onih koji bolje izvode dupli pas, pucaju "šraubu" ili skok-šut, već i radi prijeke potrebe da svestrano obrazovan sportski učitelj bude kanalizator ne samo sportskog, već i odgojnog puta mladih sportaša i sportašica. U tom smislu sportski učitelj često može nadomjestiti i propuste knd kuće i u školi, pa i nedostatak Aktiva Saveza socijalističke omladine u klubovima, o čemu povremeno govorimo, a na čemu se još rijeđe trudimo.

x x x

ŽELJKO ČOGA, mladi sportski radnik i omladinski aktivist iz Zalona novi je predsjedavajući Šibenskog košarkaškog saveza. Taj izbor nosi u sebi dvoje simpatične crte. Po prvi put je predsjedavajući Saveza čovjek iz malog kluba i mjesta, a vrijedno je spomenuti i to da je novi predsjednik čovjek, koji je rastao sa Savezom. Kao igrač, trener i funkcionar.

— Ima li naš rad i sastajanje smisla, ako za njime poschono zainteresiran onaj, kojemu je naša aktivnost u krajnjoj liniji usmjerena? — pitao se Čoga na sjednici, koja je polvrila njegov izbor, a na kojoj je bilo puno više praktične rasprave nego konvencionalnosti i kurtoazije.

Da ne duljim, članovi Predsjedništva Šibenskog košarkaškog saveza ne smatraju slučajnim sve slabije rezultate mladih sastava "Šibenke". Drže da korijene toga valja tražiti i u oslabljenoj stručno-tehničkoj vezi Saveza i omladinskog pogona Šibenskog prvoligaša. No, pritom ne odapinju otvorene strijеле, već prekuđu inicijativu da se vrati stara, dobra vremena. Bolje rečeno ljeta, kada su se u zajedničkim kampovima "Šibenke" i Saveza "kalili" i Petrović, i Žurčić, i Jablan i mnogi drugi, koji su kasnije uvelike prerasci općinske okvire.

IVO MIKULIĆIN

Ligaški semafor

KOBARKASKO PRVENSTVO
JUGOSLAVIJEČETVRT-FINALE DOIGRAVANJA
ZA TITULU PRVAKA•SIBENKA• — •PARTIZAN•
101:102 (38:49)

SIBENIK — Sportska dvorana "Ivo Lola Ribar". Gledalačko oko 1.500. Suci: Kurilic iz Tuzle i Radonjic iz Sarajeva.
SIBENKA: Gulin 7, Zuric 15, Kovacevic, Kalpic 3, Matic 6, Dabic 19, Jeljan 4, Sarić 27, Prelevic i Slavica 21.

•PARTIZAN• — •SIBENKA•
99:92 (34:41)

BEOGRAD — Dvorana sportova u Novom Beogradu. Gledalačko oko 4.000. Suci: Vukovic iz Novog Sada i Ristovski iz Skoplja.
SIBENKA: Gulin 4, Zuric 15, Kovacevic, Kalpic 4, Matic 4, Dabic 19, Jeljan 7, Sarić 28, Prelevic i Slavica 21.

PRVA SAVEZNA VATERPOLSKA
LIGA•SIBENKA SOLARIS• —
•MLADOST STUDENT•
8:8

SIBENIK — Žimsko plivaliste hotel "Ivan" u Solarusu. Gledalačko 200. Suci: Jovicic i Prvan, obujica iz Splita.
SIBENKA SOLARIS: Alrap Looštar 1, Gulin, Đurđević, Konjevica, Bura, Šupe, Ljuba, Radovcic i Burić 2, Ševerdija 4, Županovic i Slavica.

Jadran S	18	7	1	10	154	161	15
Primorje	18	5	0	13	166	201	10
Bečići	18	3	0	5	143	190	6
C. zvezda	18	1	0	17	120	231	2

Raspored 19. kola (igra se 5. travnja): Mornar — Pošta, Jadran (S) — Kotor, Jug — Solaris, Partizan — Primorje, Jadran (HN) — Mladost, Crvena zvezda — Bečići.

DRUGA SAVEZNA NOGOMETNA
LIGA — SKUPINA ZAPAD•SIBENIK• — •PROLETER•
3:1 (1:0)

SIBENIK — Stadion "Rade Končar". Gledalačko 3.000. Sudac: Buric iz Koprivnice. Srijedak 1. Petkovic u 17. Martić u 67. i Bučan u 76. za Šibeniku.

SIBENIK: Jovšić, Paule, M. Petković, Godinje, Matić, Čapin, I. Petković, (Maretić), Šušnjarac, Bučan, Marenci, Broev (Pešić).

TABLICA

SPARTAK	21	12	6	3	39	20	30
I.FOTAR	21	11	3	5	37	20	29
ISKRA	21	12	4	5	29	13	28
SIBENIK	21	10	6	5	26	14	20
PROLETER	21	9	5	7	27	22	23
JEDINSTVO (Br)	21	10	2	9	31	31	22
NOVI SAN	21	9	3	9	37	22	21
OFK KIKINDA	21	8	4	9	29	19	20
FAMOS	21	6	8	7	24	25	17
GOŠK JUG	21	7	6	8	19	21	20
RUDAR	21	8	4	9	20	28	20
BORAC	21	8	4	9	28	37	20
VRRAS	21	7	4	10	25	28	28
AIK	21	6	5	10	17	25	17
KOPER	21	6	5	10	17	33	17
SPLIT	21	6	5	10	18	40	17
JEDINSTVO (Bi)	21	5	6	10	21	26	16
ZADAR	21	5	4	12	18	30	14

Slijedeće (22.) kolo, 6. IV: Novi Sad — Borac, Zadar — Šibenik, Proleter — Spartak, Famos — Leutar, Vrbas — Rudar, GOŠK Jug — Split, Jedinstvo (Bi) — OFK Kikinda, Jedinstvo (Br) — Iskra, AIK — Koper.

Pripremio: Rade Travica

NAŠA
PRIČA

PRAVDA

BILO je jutro kada su ribari našli tijelo utopljenika na obali. Nekoliko sati poslije policija je identificirala leđ: Sam Zodiak, trgovac polovnim automobilima.

Pročitan sam s velikim zanimanjem vijest o tom događaju u vjeternjem izdanju lokalnog lista jer je Sam Zodiak nekad bio moj najbolji prijatelj. Upoznati smo se u vojski, prije mnogo godina. Ratovali smo u dalekoj zemlji. Bio sam mlađ i uplašen pa mi je društvo hrabrog narednika Zodiaka vrlo gođalo. Sjećam se, u jednoj od posljednjih bitaka, zarobili smo neprijateljskog oficira koji je bio odgovoran za smrt mnogih naših vojnika. Ja sam ga morao vezati i povesti u logor.

— Sto misliš učiniti s njim? — upitao me je Sam.

— Ne znam, dužnost mi je da ga odvedem, a sud će odlučiti.

— Kakav sud! — odgovorio je i sasuo rafal u srce neprijatelja.

— Naredniček, on je bio ratni zarobljenik. Kako ste ga mogli ubiti bez presude suda?

— Ostavi se suda, stvko. Ja znam da je ovaj čovjek zločinac i zato sam ga likvidirao. Pravda je zadovoljena, a to je najvažnije.

Nikad više nismo spominjali taj događaj.

Rat se završio. Zodiak i ja zajedno smo se vratili kući. On je počeo trgovati polovnim automobilima, a ja sam nastavio školovanje. Živjeli smo u gradovima vrlo udaljenim jedan od drugoga, ali smo se stalno doplovavali. Čudno neko prijateljstvo razvilo se među nama.

Nekoliko godina poslije rata oženio sam se djevojkicom koju sam upoznao na fakultetu. Zodiak mi je bio kum. Niže se poslije toga javljao članci o godinu godinu, a onda me je jedne večeri nazvao telefonski i izvijestio da se i on ženi. Naravno, ponudio mi je da mu budem kum.

Iako je do svadbe bilo još tjedan dana, žena i ja odmah smo krenuli u mjesto u kojem je živio Sam, s namjerom da tamo provodimo vježbe godišnji odmor. Bio sam nestručan da upoznam djevojku koju je Zodiak izabrala za suprugu.

Međutim, nisam imao prilike da vidim Anu. Dan prije moga dolaska nju je ubio neki mentalno oboljeli susjed.

Najprije je od svega što će taj Gordon uskoro biti pušten na slobodu. Provodim te nekoliko godina u ludnici, a poslije toga teketam ulicama kao pošten gradanin. Čak neće suditi za zločin, a Anu više nema — jadkovač je Sam.

Nastavili smo se doplovavati, ali poslije te tragedije nismo se vidjeli tri godine. Pred kraj tog razdoblja primio sam od njega kratko pismo u kojem je bio priložen isjetak iz novina. U članku je pisalo da je George Gordon ubijen istoga dana kada je poslije trogodišnjeg horavka napustio duševnu bolnicu. Ubojica se izgubio u masi svijeta i malo je uverljivo da će policiji poći za rukom da mu uči u trag.

„Ja ovo nazivam pravdom, a ne savetom“, pisao je Sam.

Uskoro poslije toga postao sam šef nabavke u jednoj velikoj tvornici lijekova. Posao je zahtijevao da najmanje jedanput mjesечно odlazim u grad u kom je živio Zodiak. Potražio sam ga čim sam prvi put doplovao.

Sjedili smo u restoranu i pričali o svemu i svemu. Trgovina polovnim automobilima

je cvjetala i on je postao pravi bogataš.

— Samo, molio bih te da mi nešto kažeš — upitao sam ga. — Radi se o onome članku koji si mi posao prije nekoliko mjeseci, o smrti čovjeka koji je ubio Anu. Ne znam kažeš li kažeš...

Ne muči se, prijatelju. Reći će ja umjesto tebe. Sjećam li se događaja s onim zarobljenikom u ratu? Tada sam bio u pravu kaši i onaj put. On je ubio Anu i nitko ga nije kaznio zbog toga. Sto je trebalo da uradim? Da pustim da ubojica mirno živi? E, to nisam mogao!

Poslije toga počeo sam izbjegavati Sama. Događalo se da provedem i tjedan dana u njegovu gradu, a da mu se uopće ne javim.

Otprikljike godinu dana poslije smrti Georgea Gordona u tom istom gradu dogodio se izuzetno surov zločin: neki seksualni manjak ubio je četraestogodišnjeg djevojčiću. Osumnjičen je ubrzo uhapšen i pod jakom stražom sproveden u grad u kojem je počinio zločin da bi mu se tu sudilo. U novinama je pišalo da je sve priznao.

Više stotina ljudi okupilo se pred zgradom zatvora da vidi kriminalca Askeru pred odvodenje u sud. U trenutku kada je ulazio u kola, ubijen je jednim jedinim hitom precizno ispaljenim iz revolvera. U panici koja je nastala policiji je bilo nemoguće pronaći ubojicu.

Citajući izvještaj o tome, spontano sam pomislio na Zodiaka. Niže valja oper on? Ne, to nije moguće!

Odlučio sam da razgovaram s njim. Sastali smo se u jednom baru.

— Strašno je ono što se dogodilo Askeru — rekao sam kan slučajno.

— Strašno? Strašno je ono što je on ubijen.

— Ali, nije mu ni sudeno.

— Zakon ne predviđa smrtnu kaznu, a jedan život vrijedi koliko i drugi.

— Ti si ga ubio?

— Pravda je zadovoljena. Danas prevladava mišljenje da ubojicu treba žaliti zbog nestreljnog djelovanja, zbog mentalne halesti ili zbog bijede u kojoj živi. Zato ga žalju u zatvor u ludnici da odsjedi tamo nekoliko godina pa onda puste da bi mogao ponovno uživati.

— Vidis — rekao mi je — ja se hortim za pravdu. Netko mora, kada zakon nede. Da sada sam likvidirao petoricu. Sve sami okorjeli zločinčići... ubojice.

Zanijemio sam. Suteči smo stigli na most.

— I zaista mislim da si u pravu?

— Naravno! Imam još trojicu na listi. Njih ču srediti uskoro.

Gurnun sam ga svom snagom preko ograda mosta.

Idućeg jutra pronašli su leđa Sama Zodiaka. Još sam bio u gradu. Pročitao sam izvještaj o nestrelnjem slučaju i velikim olakšanjem. Mučila me samo jedna stvarica: prije nego što se njegovo lice izognulo u mraku, u očima Sama Zodiaka mogao sam pročitati: „Eto, vidiš da sam imao pravo! Shnatio si što sam želio kazati! I ti si sada brano pravdu po mom receptu!“

E. HOCK

POP

NOVITETI

Beogradska diskografska kuća RTB licencirano je izd

Tjedni program Radio - Šibenika

SUBOTA, 5. IV 1986.

13.00 — Početak i najava, 13.02 — Informativno-zabavni mozaik, 13.30 — Vijesti, 14.00 — 30 godina rocka, 14.30 — Vijesti, 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — EPP, 16.00 — Dnevnik, 16.30 — Omladinski studio, 17.55 — Vodič i odjava.

NEDJELJA, 6. IV 1986.

9.00 — Početak i najava, 9.02 — Nedjeljni informativno-zabavni mozaik, 10.00 — Hitorama, 12.00 — Vijesti, 12.05 — EPP, 12.30 — Nedjeljni aperitiv, 14.00 — Čestitke i želje slušalaca.

PONEDJELJAK, 7. IV 1986.

13.00 — Početak i najava, 13.02 — Informativno-zabavni mozaik, (vijesti u 13.30 i 14.30), 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — EPP, 16.00 — Dnevnik, 16.30 — Otvoreni val, 17.30 — Vijesti, 17.55 — Vodič i odjava.

UTORAK, 8. IV 1986.

13.00 — Početak i najava, 13.02 — Informativno-zabavni mozaik (vijesti 13.30 i 14.30), 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — EPP, 16.00 — Dnevnik, 16.30 — Otvoreni val, 17.30 — Vijesti, 17.55 — Glazbeni portret, 17.55 — Vodič i odjava.

SRIJEDA 9. IV 1986.

13.00 — Početak i najava, 13.02 — Informativno-zabavni mozaik (vijesti 13.30 i 14.30), 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — EPP, 16.00 — Dnevnik, 16.30 — Otvoreni val, 17.30 — Vijesti, 17.55 — Vodič i odjava.

ČETVRTAK, 10. IV 1986.

13.00 — Početak i najava, 13.02 — Informativno-zabavni mozaik (vijesti 13.30 i 14.30), 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — EPP, 16.00 — Dnevnik, 16.30 — Otvoreni val, 17.30 — Vijesti, 17.55 — Vodič i odjava.

PETAK, 11. IV 1986.

13.00 — Početak i najava, 13.03 — Informativno-zabavni mozaik (vijesti 13.30 i 14.30), 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — EPP, 16.00 — Dnevnik, 16.30 — Otvoreni val, 17.30 — Vijesti, 17.55 — Country-club, 17.55 — Vodič i odjava.

Kinematografi

SIBENIK: američki film »Policijac iz Beverly Hillsa« (do 8. IV) američki film »Yentla« (od 7. do 9. IV)

Revija pretpremijernih filmova: američki film »Smrt u očima« (10. IV)

američki film »Električni snovi« (11. IV)

talijanski film »Letedi seks« (12. IV)

engleski film »1984.« (13. IV)

engleski film »Octopusy« (14. IV)

američki film »Diplomac« (15. IV)

američki film »Profesija kći mandosa« (16. IV)

TESLA: američki film »Nedam svoju kćerku« (do 8. IV)

američki film »Policijac iz Beverly Hillsa« (od 7. do 9. IV)

domaći film »Crveni i crni« (od 10. do 13. IV)

20. APRILA: talijanski film »Četiri pesnice protiv Rijana« (do 8. IV)

hongkongski film »Na zmajevom putu« (od 7. do 10. IV)

američki film »Broadway Danny Rose« (od 11. do 13. IV)

Dežurna ljekarna

VAROS: Ulica bratstva i jedinstva 32 (do 11. IV)

Iz matičnog ureda

Rodenje

Dobili kćerku

Josip i Marina Vujić, Krste i Mladen Budimir, Tomislav Čurčić, Vesna Mitrov, Srećko i Zorka Pogrebnić, Damir i Dajana Stupin, Željko i Branka Gušavac, Milan i Julijana Cobanov.

Dobili sina

Dane i Katica Vučak, Niko i Jelka Malic, Ante i Senka Čubrić, Paško i Jasna Malešica, Nenad i Željka Jadićević, Živko i Goranka Kulušić, Roko i Davorka Živković, Mihovil i Marija Čubrić, Slobodan i Nataša Skračić.

Vjenčanje

Branka Dulibić i Ante Laporović, Branka Fakčević i Miljenko Krnić, Marija Vidović i Ante Jakelić, Zdravka Joksimović i Hazim Redžić, Gordana Kljajić i Zvonko Madunić.

Umrli

Mate Romljak (77), Marija Pivčević (50), Franjo Čipčić (47), Dane Grozdanović (55), Slavica Marčić (65), Ante Bogdan (81), Franjo Tulić (75), Ana Bedrica (63), Šime Dujić (82), Mika Mušić (84), Adilija Plvac-Kaleb (81), Stipa Milković (82), Petar Dobrijević (67), Nikola Todorović (53).

KRETANJE BRODOVA »SLOBODNE PLOVIDBE«

JABLANICA — u Guanti, **ZIRJE** — u Antverpu, **BIHAC** — na putu za Zap. Evropu, **ŠUBIČEVAC** — u Vampovi, **DINARA** — u Rijeri, **KNIN** — na putu za Ruan, **BARANJA** — na putu za Murmanski, **KORNAT** — u Veneciji, **MURTER** — na putu za Alžir, **PROMINA** — u Giganu, **ŠIBENIK** — na putu za Port Sudan, **DRNIŠ** — u Rijeci, **PRIMOSTEN** — na putu za Mostangan, **KRAPANJ** — na putu za Gdansk, **PRVIĆ** — na putu za Jadran, **ROGOZNICA** — u Bengaziju, **KRKA** — na putu za Aleksandriju, **BILICE** — na putu za Šibenik, **SKRADIN** — u Gibraltaru.

DALI KRV

U službi za transfuziju Medicinskog centra u Šibeniku dobrovoljno su dali krv: Nikola Tafta, Davor Kašić, Zdravko Živković, Joso Spahić, Miloš Đurica, Ivica Županović, Ivica Jukić, Živko Crnogorac, Milorad Pešić, Paško Maglaj, Želimir Škarica, Danilo Pavasović i Vinko Peran (TLM), Bozo Pešić, Martin Radin-Mađukat, Ante Čiđin-Sain, Ante Žekonić, Ante Španja i Ratko Jurčev (Vodice), Srećko Šenkota i Azem Turčilo (Šibenik), Jurica Goles, Ivan Kolanović i Ivan Gracin (Primošten), Dragutin Ježina i Nebojša Dunklje (Izgradnja), Milivoj Perkov, E-

mil Kursar, Ante Perković, Milan Samohod, Evelin Stambolic i Nikola Milin (Tribunj), Ljiljana Nakić, Dalibor Lukin, Milan Martinović, Vladimir Buneta, Željko Gundić, Stjepan Špirjan, Ivo Balin, Zoran Colak i Dragoljub Cincarević (TEF), Marijan Trčin (»Sipad«), Marko Gracić i Zvonko Kovač (Klub DDK Crvenog križa Šibenik), Aleksa Perišević, Zdenko Zjačić, Vice Erceg, Božidar Kolić, Igor Lokas i Dražen Sandrić (MTRZ).

Općinska organizacija Crvenog križa zahvaljuje svim darovateljima.

MALI OGLESNIK

TELEFON: 23-668

AKO VAM ZAMRZIVAC za duboko zamrzavanje vlaži, pravi led na vanjskim stjenama ili propušta vodu na dnu poznite: Servis izolacije Milivoj Franov, tel. 057/23-208. (2380)

PRODAJEM veliki dvosoban stan s tavanom. Informacije na telefon 041/448-240. (2421)

PRIVATNIK traži namještenu bilo kakav stan. Javiti se na telefon 24-809. (2422)

PRODAJEM regal, kauč, dvije fotelje i stolice. Javiti se na telefon 34-819. (2423)

TRAŽI se u najam skladišni prostor veličine 100-150 četvorih metara, da može doći kamion. Javiti se na telefon 22-261 od 7.30 do 12 i od 17.30 do 20 sati. (2424)

KUPUJEM brodski motor »Volvo« penta NB 10, benzinski 14 PS, getriba 1:1. Ponude na telefon 059/26-920. (2417)

ZAPOSLEN MLADIĆ traži jednosoban namještenu stan ili garsonjeru. Javiti se na telefon 86-281. (2426)

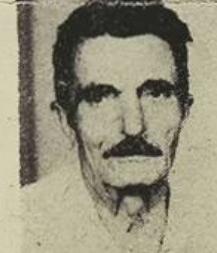
PRODAJE se stroj za pletenje »Super-standard« dvoredni, neupotrebljavan. Informacije na telefon 25-567 svakog dana od 10 do 16 sati. (2419)

—

PRODAJE se teren u Vodiceama iznad nove škole. Gradnja dozvoljena. Obratiti se na adresu: Prolaz B. Dulibića 3 Šibenik. (2420)

Dana 7. travnja navršava se mjesec dana od smrti

ANTE LALICE

Dragi čakao!

Prošao je ovaj teški mjesec dana, prolazit će i sljedeći jer to je neminovalo, ali bol za tobom nikada. Tim više, što si naglo otišao. Tiho, kao što si i živio. Riječi zahvalnosti čitaš mi odgojilo da budem pošten čovjek i dobra kći svoje domovine, ne bi stale u više kojiga. Zato će mi biti jedina i velika utjeha nastaviti živjeti kako bi li volio i kako si volio, jer živjeti se mora.

Tvoja kćerka Dragica s porodicom (525)

BOLNO SJEĆANJE

Mill sine i braće

navršila se i treća lužna godina od prešanog rastanka, a bol i luga se ne ublažuje. Zauvijek ucviljeni roditelji, brat i sestra (526)

U SJEĆANJE

na dragog supruga i oca

MIRKA JURASA
5. IV 1977. — 5. IV 1986.

Supruga Tona, djeca Goran i Vedrana. (527)

Humor

Jednostavno greška

U kupcu brzog vlaka sjedi jedna ljepuškasta djevojka i prekoputa nju mladić vrlo učena igleda, zadubljen u čitanje neke debele knjige. Odjednom, mladić sklop knjigu, nagne se i strasno paljubi svoju suputnicu.

— Ali, što vam je odjednom? — pobuni se djevojka.

— Oh, oproslite — reče mladić izvinjavajući se — mislio sam da smo usli u tunel.

I nastavi sa čitanjem.

Tko je tko

Otar je primio u posjet mladića koji je očigledno zbumen i ne zna iz prve da kaže zbog čega je došao. Malo pomalo, mladić se ipak razkravi i objasni da je došao da zamoli ruku njegove kćeri.

— Možete misliti — uzvikuju bijesno otac — da nisam odgajao kćer da bi živjela s jednim idiotom.

— Da, zato sam i došao da je zaprosim — odgovorio je mladić, ovaj put iz prve.

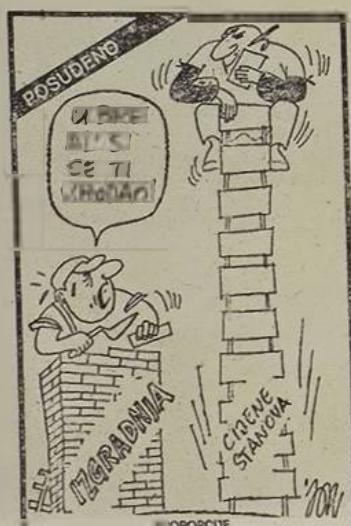
Tko mnogo zna mnogo pita

Privatnoj detektivskoj agenciji obrati se čovjek srednjih godina i objasni svoj slučaj:

— Stvar je u tome — reče on — što sam skoro siguran da me djevica vara, ali nikako ne mogu to da dokazem. Htio bih da pošaljete vašeg najgorićeckog saveza ne smatra rezultate mladih časova »Šibenke«.

— Najgoriće? — začudi se direktor agencije. — Zalsta razumireme...

Čovjek se na lo lučno osmehnu i promrmlja: Moram priznati da sam je mnogo volio. Sto manje saznam, bolje za mene!

Za volanom

— Imaš li još braće i sestare? — upitala je prodavačica mališana koji je došao u trgovinu da nešto kupi.

— Imam, osmoro.

— O, to mora da staje mnogo para!

— Varate se! Mi ih ne kupujemo, sve ih je tata mami poklonio.

Definicija

— Sekretarica vam je većinom mlađa djevojka koju plaćamo da nauči da piše na stroju sve dok ne pronade muža — tvrdi jedan iskusni direktor.

FELJTONI

Posljednji hajduk pred šibenskim sudom

Piše: Mirko UROŠEVIĆ

Prije pet i pol desetljeća, u zimu 1931. godine Šibenik i cijelu srednju Dalmaciju zahvatila je hajdučka groznica. Nakon nevjerojatnog bijega iz šibenske tamnice u studenome 1928., tek što mu je smrtna kazna zamijenjena doživotnom robijom i učjene povišene na 50.000 dinara za njegovu glavu, okovan u lance potkraj siječnja 1931. pod oružanom pratnjom vraćen je u istu celiju zloglasni Todor Medić iz Bjeline, koji je u narodu i kriminološkoj dokumentaciji ostao zapamćen kao posljednji dalmatinški hajduk (iako je po svim -odlikama- bio drumske razbojnike).

Oko Medićeve hapšenja isplela se priča da ga je ljubavnica izdala na spavanju zbog goleme učjene. Onda su uz pripreme za suđenje počele sudu i sucima stizati prijetnje od Medićeve družine, u Šibenik su se sjatili novinari splitskih i zagrebačkih listova, pristigli su čak i strani dopisnici. Očekivao se proces kakav u analima dalmatinskih sudova nije zapamćen i očekivanja nisu iznevjerena. Iz današnjeg rakursa, debeli sudski dosjevi sa dvaju suđenja Todoru Mediću u šibenskom sudu zavrijedu pažnju i kriminologa i sociologa, a i etnolozi bi tu našli zahvalne grade i izvora.

Zbog svega toga nije niti neobično što je od siječnja do rujna 1931., Todor Medić bio glavna tema u prostranom trokutu od Ravnih kotara do Neretve i u unutrašnjosti da ličko-bosanskih vrleti. Šibenik je, u to vrijeme, pak, imao 16.999 stanovnika, a cijelo općina 37.292. Prema upravo objavljenim podacima s početka te godine, u gradu je bilo 1.875 kuća sa 3.073 domaćinstva. U isčekivanju presude, javnosti je gotovo promakla novinska vijest: Općinsko upraviteljstvo od braće Karadole odlučilo je na Šubićevcu otkupiti zemljište za gradnju nove gimnazije, za što je podršku dala i Banska uprava u Splitu.

U mirnodopsko doba između dvaju svjetskih ratova u Dalmaciji je bilo na desetke zanimljivih sudskih procesa, ali su bez sumnje najdramatičnija i najnezaboravnija bila dva duga suđenja posljednjem dalmatinskom hajduku Todoru Mediću i njegovoj družini. Osudivan dvaput na smrt vješanjem, počinilac nebrojenih i surovih zlodjela, s jednom doživotnom robijom i oko dvije stotine godina dosudene robije i jednim vratolomnim kaznjom sve dalmatinske pravne i sudske institucije.

Dok je Todor Medić u Žandarskoj uniformi

održali u velikoj sudske sali, koja je prije služila za porolna suđenja. Da bi se, pak, sprijedjila navala svijeta u dvoranu, predsjedništvo suda izdaval će posebne ulaznice i to za svaki dan rasprave napose.

Sam Todor Medić očekuje dosta indiferentno ovaj proces. Lukav i ciničan ostao je i sada kad je ponovno došao u ruke pravde. Na pitanja koja mu se postavljaju odgovara vrlo malo i teško se kod njega dešava da se zbruni.

Šibenik prilikom uhapšenja, sada polpušči zdrav i osjeća se vrlo dobro. Preko dana najviše se zahvaljuje čitanjem raznih knjiga.

I bečki "Neues Wiener Journal" pratio je suđenje Todoru Mediću i početkom procesa obavještava čitaoca:

"Započeo je pred Okružnim sudom u Šibeniku monstre-proces protiv čuvenog dalmatinskog hajdučkog vođe Tadora Mediće, koji ima na duši 14 umorstava i mnogobrojna razbojstva. Medić je bio u 1928. godini radi grahežnog umorstva osuden na smrt vješanjem, ali je kraljevim dekretom bio pomilovan na doživotnu tamnicu, te je na tajanstven način pobjegao..."

NE OSJEĆAM SE KRIVIM

Citat sat prije početka procesa pred sudske zgradom i ulazom u raspravnu dvoranu stajali su oružnici, budno pratili krećanje uskomešanog mnoštva. Prije osam sati sudnica je bila prepuna. Točno u osam sati u dvoranu ulaze članovi Velikog vijeća predvodeni predsjedateljem Spitom Vallesom. Slijede i desne strane predsjedatelja Vijeća posjedači suci Ivo Rendić-Miočević, Ernest Perudić, Luka Matić i Petar Kovačević. Suci zamjenici bili su Franjo Surić i Ivo Kamenarović. Za njima prislužio je državni odvjetnik Krekić, perovoda Ante Kapitanović i branitelji Šibenski advokati Sime Vlačić, Nikola Subotić i Vinko Smolčić.

Udarci drvenog čekića smršte talas žamora u sudnici.

— Neka se uvede optuženi Todor Medić! — naredi predsjedatelj.

Zaškripaće vrata sporedne sohe i između trojice žandara, naoružanih puškama s nabijenim bajonetima, pojavi se Todor Medić. Sudnica zanijemi. Cull su se samo krnaci i zvezeti okova. Na optuženičku klupu, između dvaura, sjeda tridesetogodišnji hajduk, pomalo blijed, ali valrena pogleda.

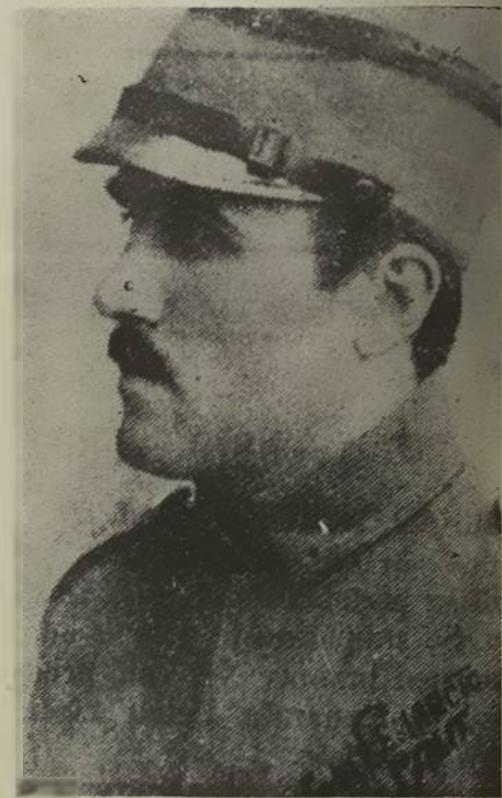
Glavni pretres vodiće se vrhu svake opļužnice odvojeno — najavljuje predsjedatelj olavarajući raspravu, a zatim uzima optuženika opće podatke:

— Todor Medić Todorov i majke Stevanije, iz Bjelene (općina Kistanje), rođen 20. veljače 1901. godine, srpsko-pravoslavne vjere, zakonilog roda, neoženjen, pismen, nečimovan, težak, vojsku nije služio, državljani jugoslavenski, poričan, osuden na doživotnu robiju, sad u izvršenju kazne i u istražnom zatvoru...

Opomenu nakon loga predsjedatelj svjedoči i vještačke da svelesti zakletve, te državni tužilac otpođe čitali prvu optužnicu:

— Državno tužilaštvo u Šibeniku... tuži... Medica Todorova... jer je u noći između 9. i 10. prosinca 1920. godine u Bukoviću kod Benkovca, u društvu više oružaka puškom oboružanih, poslije zrelog razmišljanja, na svirp način, iz koristoljublja lišio života sada poznatog Jovišu Volareviću tako što su mu evzoderenom žicom svezali ruke, tukli ga po glavi, vukli ga do bunara zvanog Sušac u selu Lisičiću i živa ga hacili u 13 metara duhok bunar, gdje se je ugasio...

(Nostavljeno se)

KINEMATOGRAFIJA

Orgije u carskom selu

(Prepremijera u kino »ŠIBENIK« u subotu 5. travnja u 22 sata)

PROIZVODNJA: SR Njemačka

REŽIJA: Ernst Holzbauer

GLAVNE ULOGE: Alexander Corte, Sandra Nowa, Marion Berger

ŽANR: erotski

Raspucinova biografija može se svesti na samo dvije riječi: neprekidna orgija. Ovaj slavni Rus, koji je živio početkom ovog stoljeća, proslavio se kao čudotvorni iscjelitelj. Pozvan je na ruski dvor da izlječi carevića od hemofilijske Bogato nagrađen od kraljice jer je spasio život njenom sinu, ostaje da uživa u blagodatima dvorskog života. Zbog povlaštenog položaja neprijatelji pokušavaju da ga ubiju, ali on uvijek uspijeva da ostane živ i predaje se još većim terevenkama i orgijama.

Ne dam svoju kćerku

(Kino »TESLA«, 5. i 6. travnja s početkom u 18, 18 i 20 sati)

PROIZVODNJA: SAD

REŽIJA: Roger Donaldson

GLAVNE ULOGE: Bruno Lawrence, Ana Jemison, Greer Robson

ŽANR: triler

Al Šo, nekada zvijezda međunarodnih auto-trka, vraća se na Novi Zeland da bi preuzeo očevo posao, stvaralaštvo odbačenih automobila po imenu »Palača olupina«. U tom poslu pomaže mu žena Džeki, Francuzica, koju je upoznao na trkama. No ona se sve više udaljava od muža, koji je opsjednut kolima, i sve je nezadovoljnija životom usred gomila zardalog lima koji je Alov otac gndinama skupljao. Džeki se brine i za budućnost njihove kćerke, devetogodišnje Džordži. Kako Al ne obraća pažnju na njene probleme, ona ga napušta i sa sobom vodi Džordži.

Film govori o Alovu reakciji na taj njen korak, o tome na što je sve spremjan otac da bi vratio kćerku.

Policajac iz Beverly Hillsa

(Kino »ŠIBENIK«, 5. i 6. travnja s početkom u 16, 18 i 20 sati)

PROIZVODNJA: SAD

REŽIJA: Martin Brest

GLAVNE ULOGE: Eddie Murphy, Judge Reinhold, Lisa Elbacher

ŽANR: kriminalistička komedija

Eddie Murphy u ulozi policajca iz Detroit-a, koji samoinicijativno započinje istragu o ubojstvu svog najboljeg druga iz djelatnosti. Trag ga odvodi u bogatu četvrt Hollywooda, u Beverly Hills, i on uskoro otkriva čitav lanac raslutivača droge.

Teško mu je odoljeti. Film je isto tako držak, šarmantan i žestok kao što je i sam E. Murphy.

Jedan od najgledanijih filmova u svijetu.

SPOMENICI KULTURE

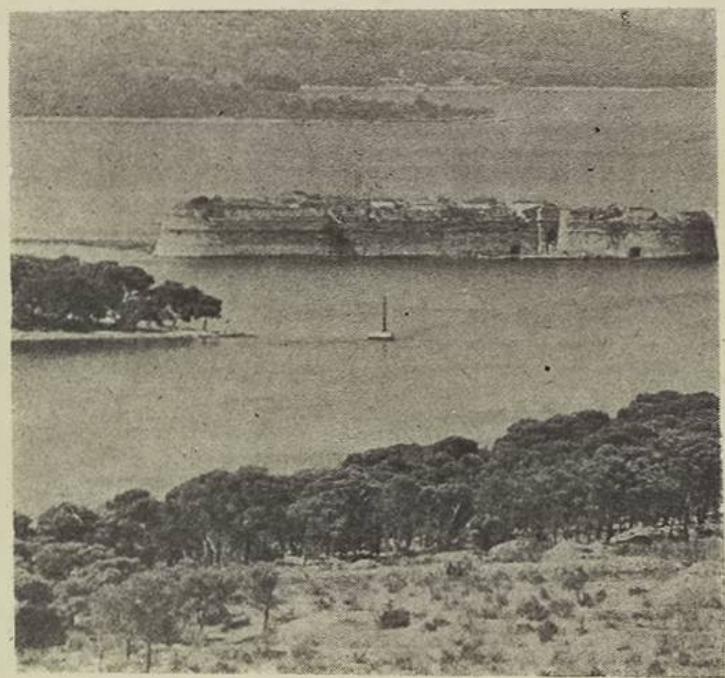
Konobe u dvorcima - zašto ne?

Konzervatori i turističko-ugostiteljski radnici na šibenskom području trebali bi početi izdašnije nalaziti zajednički jezik u revitalizaciji spomenika kulture

U drevnoj kninskoj tvrđavi, kojoj su temelje udarili slavenski doseljenici početkom VII. stoljeća, a kasnije je gospodari dogradivali do sadašnje 123 tisuće četvornih metara prostora, uz privolu konzervatora, tamošnje hotelsko-ugostiteljsko poduzeće »Dioara« uređilo je osebujan restoran. Poljoprivredna zadruga u Marini to je isto uradila u Starom Kaštelu, ali se još uvek nije oživotvorila najava »Šibenke« da će, nešto se modernizira cesta do Bribira uz nekadašnje središte moćnih velikaša Subića-Bribirskih (XII. do XIV. stoljeće) uređiti »nacionalnu konobu«.

To su samo neki primjeri kako se, akceptirajući naloge konzervatorsko-restauratorskih stručnjaka i službi, drevni spomenici mogu »uhvatiti pod ruku« (ili kasne za tom intencijom) s privredno-ugostiteljskim interesom hotelsko-ugostiteljskih OUR-a. Možda bi lakve, uzajamno korisne suradnje bilo i više da to (uz, ponegdje, zaostala shvaćanja i odustrovo poslovnog »nosa«) ne koče loške saobraćajnice ili pak elitistička razmišljanja o tome da su spomenička zdanja »sakralno nedodirljiva«.

Međutim, čini se da je malo alibi za tušnu što i u špici sezone vlada oko mnogih izvanredno vrijednih povijesnih zdanja i arheoloških lokaliteta (Danilo, Bribirska Glavica, manastir Krka, Priča itd.). Naime, da uzmememo samo taj primjer, zar je hoteljima i agencijama teško (kad prevoze turiste do Visovca i Skradinskog buka) zaustaviti čamac i preporučiti izletnicima da (što je svojevrsna rekreacija) propješače stotinjak metara uz brdo Trajan i posjeti špilju u kojoj je, kako su arheolozi utvrdili na temelju pronađenih predmeta, čovjek živio još prije 4000 godina.

Tvrđava sv. Nikole: kada na red

Hoteljima se, istini za volju, u posljednje vrijeme trude da »otkriju« kulturne spomenike i arheološka nalazišta (i počinju nešto više surađivati s konzervatorima i muzealci-

foklornih grupa, gozbama na otvorenom itd.) godišnje na šibenskom području moglo skupiti novca koliko ga daje hotel sa 500 postelja.

D. B.

Izdavaštvo

Panorama političkih razgraničenja

Povodom knjige »Zbivanja i svjedočenja« Dušana Dragosavca

»Zbivanja i svjedočenja« Dušana Dragosavca pripadaju redu onih knjiga koje sećaju svježa događanja na našoj društveno-političkoj sceni, jer problemi iz ranijih razdoblja, pogotovo sedamdesetih godina, koji se tretiraju u ovoj ediciji, nisu zastarjeli i nisu samo elementi nekih povijesnih zbivanja, nego su i danas u određenoj mjeri aktualni.

Bivajući svjedokom (i sudionikom) događaja o kojima razgovara, D. Dragosavac ne ostaje samo i isključivo na osobnim opservacijama već go tolovi sve »kritične točke« potkrepljuje nizom svjedočanstava, dokumenata i argumenata. Na više od 300 stranica (a tu je i pedesetak fotografija i faksimila) autor tematski od sekvence koja govori o ustanku u Hrvatskoj 1941. godine do turobne 1980. godine i smrti druga Tita — obraduje najaktualnije društveno-političke probleme i srazove, a posebno se zadržava na 1971. godini i onome što joj je prethodilo. Dragosavac je čitkim stilom predočio genezu tzv. maspoka, uspon i pad »lidera« i sve je to uradio s dijasticom prema čovjeku, trezveno, bez i mrve revanšističkog naklapanja, podmetanja i negiranja. Onima koji vole političku literaturu stoga bismo i preporučili »Zbivanja i svjedočenja« jer jesu štivo koje se čita s interesom i bez dogmatske zagriženosti. Ediciju je objelodanilo izdavačko poduzeće »Globus«.

glavobolje

Idilični zidari

Kad je Zagreb već daleko, baje da — kad su već pri ruci i društvena sredstva — pokušam idilično zidati po slikovitim Kornatima. Tako kao da su rezonirali neki vrli (i snalažljivi) murterski zidari pa su i u granicama što ih je natjecalo Nacionalni park uspjeli usložiti bespravna zdanja. Budući da je lajkib ionako podosta diljem te »jugoslavenske« Polinezije, a domaći, Šibenski inspektorji jesu nenađeni da zagledavaju što se u Kornatima gradi i radi — pukla je i bruka jer se zidalo i novcem što ga je lamošnica »Slanica« isporučila za unapređenje komfora starih »robinzonovskih kućica«. Piše tako »Slobodna Dalmacija« a nama se čini da je o tome i prije valjalo vodili računa, jer oni što su preuzezeli zajam sigurno su računali da će preveslati mnoge, među njima spomenične zaštitare i udaljene gradevinske inspektore. Ili su, možda, i zajmodavci kalkulirali s onom da je poslije — već sasma kasno.

Mesna zadrška

Ljudi se snalaze ovako i onako, neki poštano — drugi napako, ali u svemu tome najviše zapinje za misao i bode oči činjenica da su, uglavnom, mesari na udaru. Piše tako, otrlike, i »Šibenski list«, pa se neki mesarski radnici (ili prodavači) ljule, a nervozni su, valjda, poradi toga što se generalizira a ne — imenuje. I to, zasigurno, ne valja, niti je dobro. A bilo bi dobro kad bi se (a zna se tko bi to trebao uraditi ili barem pokušati učiniti) »smislio« što li jadni mesari imaju, pa ako su, reclimo, s tom plaćom »silnom crkavicom« uspjeli sagraditi prostranu kuću i do nje voziti luksuznim automobilom (da samo to naznamo) onda bi i osnovcu postalo (i bilo) jasno da svima isti, da svi (ili neki, ili mnogi) dolista nisu zaštitnici. Onu pravu riječ — lopovi — ne valja generalno rabiti, dnista. Jer, u čitavom tom zaključku zasigurno postoje i fine, inačice, nepoznancice i skrivačice. Dok se ne otkriju, dabome.

JUNOSA

Nikako mjera socijalne politike

Tdeja o besplatnom gradskom prijevozu, bačena po put ping-pong loptice, još uvijek skakuće po dnevnim redovima sastanaka i ne prestaje zaokupljati pažnju. Organizacija besplatnog javnog prijevoza prihvjeta je i od Općinskog komiteta za privredu, ali pod uvjetom da njen osnovni (i jedini) cilj bude pokušaj rješavanja već alarmantnog stanja u gradskom prometu. Naravno to i nije i ne može biti čarobni štapić kojim bi se ti problemi skinuli s dnevnog reda, ali praćeni i drugim prijekom potrebnim mjerama mogli pridonijeti razrješenju. Tako se »Autotransport« sugeriralo da prvo uvede eksperimentalni besplatan prijevoz, a da izvršno viđe poradi na realizaciji svoga paketa mjera iz kojeg nam je ovih dana najstrašnije zazvučao »pauk«. Ako je

netko mogao pomisliti da se besplatni prijevoz uvođi kao mjeru socijalne zaštite sve ugroženijeg stanuda radnih ljudi onda nije bio u pravu. Iako ATP ne govori baš puno o onoj drugoj strani medalje svi ma je jasno da bi taj »besplatni« prijevoz morao ne tko i »pokrivali«, a tko će drugi nego udruženi rad? Kako će se stvar u ovdjati još ne znamo. U međuvremenu možemo razgovarati o realizaciji onoga o čemu godinama raspravljamo: o adekvatnom parkirališnom prostoru ne samo u gradu nego i na ulazima u grad, o dislociranju nekih sadržaja koji nam stvaraju gužve i čepove u najužim a najprometnijim gradskim ulicama, kao što su autobusni kolodvor, benzinske pumpe, prodavaonice kablaste robe i namještaja, ser visi...

u prvom planu

Prošlog je utorka trebala biti održana godišnja izborna skupština Aktiva novinara, ali je odgodena za petnaest dana zbog pomanjkanja kvoruma

Alibi za kritičnost

Prošlog je utorka trebala biti održana godišnja izborna skupština Šibenskog Aktiva novinara. Nije, međutim, bilo kvoruma. Umjesto skupštine, sloga, prisutna manjina obavila je dogovor za godišnji izborni skup zakazan za idućih petnaest dana. Da je to učinjeno na jednom od riječkih (radnih) sastanaka, razloga, možda, prethodnim i sljedećim reclima ne bi bilo. Ovako kako jest, jednostavno, ne možemo i ne smijemo prekočiti vlastito »prijava rublje«.

Uostalom, kako bismo sutra, prekosutra, mogli i smjeli pisati i govoriti o neodržanim sjednicama skupština SIZ-ova, da spomenemo samo dio najnapadnijeg delegatskog sistema. Kolge se, možda, neće složiti s iznenadom lezom, ali — treba imati »obraza« i predujeti ono što drugima s lakoćom (i gusto, bez negativnog predznaka) opravdano zamjeramo. Novinari, uostalom, nisu u zrakopraznom prostoru, pod staklenom h�om, da bi bili imuni od svega onoga što danas na ovim našim jugoslavenskim prošinjima zapljuškuje ekonomski, društveno-politički i delegatski sistem.

Za prošlog utorka neodržanu skupštinu na njoj će samoj, kad bude, uskoro ponešto kazali prisutni, a mi ćemo sada još koju riječ o sličnim organizacijama u gradu. »Z-

eno svjetlo« su nam, zar ne, samokritički reci.

Uz Aktiv novinara, naime, postoje u Šibeniku još i društvo inženjera i tehničara, pravnika, ekonomista, ljubitelja Jadrane, pa Subićevca, Zbor ljeđnika, a možda i još nekih staleško udruženje, zbor profesije ili hobbya. Dobar ih dlo, međutim, samo vegetira, postoji na papiru, ne pruža članstvu i građu ono što bi mogli i trebali. Šteta.

Društvo inženjera i tehničara je najizražitiji primjer staleške organizacije koja je svojedobno bila od ugleda, a već desetljeće i pol gotovo se i ne osjeća aktivnost izv. DIT-a. Pravnici i ekonomisti dugo nisu bili organizirani, a kad su to učinili brzo su se »stuhali«, pa se i ne čuje za njih. Slično je i s ostalim staleškim organizacijama, premda ima slanovitih razlika.

Aktiv je novinara, eto, učan u svoju petnaestu godišnjicu i nije po prvi put zbog kvoruma odgodin skupštini, a što se aktivnosti liče ona se svela na suradnju s kolegama iz pobratimljenog grada Sombora, novogodišnji susret s političkim i privrednim radnici, općincima i ponuku povremenu akciju. Premalo za njegovo snažnije prisustvo u životu našega grada, za afirmaciju organizacije i članstva.

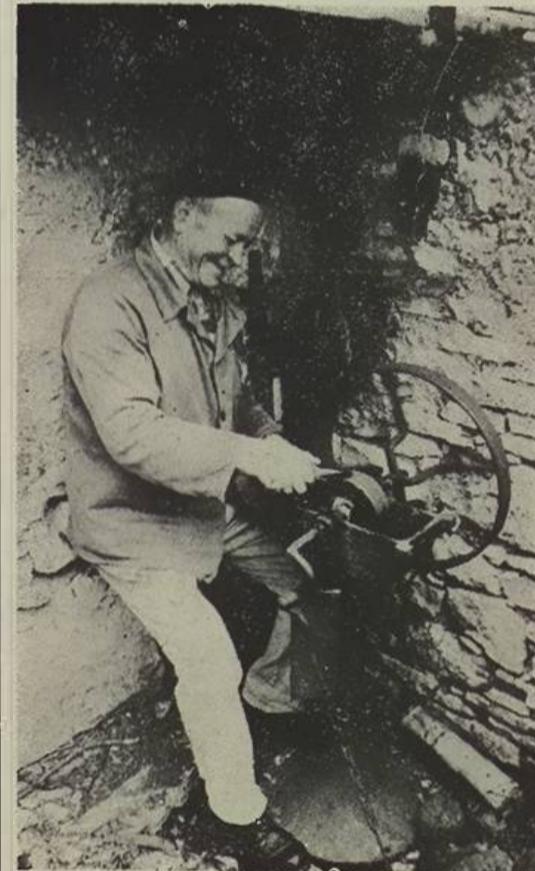
O. J.

FOTO-ŽURNAL

Josip

Pravi ljudi imaju i prave nadimke. Josipa je mnogo, ribara takoder, ali je jedan jedini Joso Baćić-Mudilo redom podrijetlom i plemenom iz Skradina, što je najmanje važno. Ali, neka se zna. U Skradinu je danas pedesetica ribara. Parangali, mriže, osti pod svitu. Ništa se od koštane udice i zeče tetive umjesto najloma nije promijenilo stoljećima. Osim dinamita, ništa nije niti ubojistive niti efikasne, ali ni zločestije. Mudilo voli zaštitnati, ingati bezazleno, onako. Osobito tipove sa rečinama na pravom mjestu i flagatične foto-reportere. Kaže da čisti »barakudu«. To je mrtva, opasna, zabranjena. Mislim uvereni da je u pitanju gavunara, migavica Pa da nje čovik. Mudilo. Uostalom, treba pitati suprug. Rekla bi DA.

(Snimio: V. POLIĆ)

Ante i

Promjene nema i ne smije biti u nekim lijepim, finim i korisnim sluđajevima. U zaseoku Supići, gdje žive, pogodite tko, među ostalima su i Luka i Ante, prezimena poznata. O Luki pišemo opširnije, a Ante je na fotografiji. Brusi sikičicu iskovana tko zna kad. U lijevoj ruci držalo od graba tli jasena, desnom pridržava sjećivo što može biti opasno u zliti rukama. I odvijek su dvoje, koža ili jelenski rog navodili na to da se oružje upotrebi samo onda kada treba napraviti nešto korisnoga ili sačuvati vlastili ili tuđi život. Čovjek i junaštvo. Isto je svagdje, u svim civilizacijama i narodima. Tko se nije pridržavao, propao je, osuđen na smrt. Kamien kojim brusi, vjerojatno je niški, najbolje što je čovjek pronašao za takve stvari. Korito s vodom je domaće, prenos takoder. Krug je zatvoren. Deset manje dva samo su osam i nikako drukčije. Barba Ante ima na mjeru živjeti dugo.

